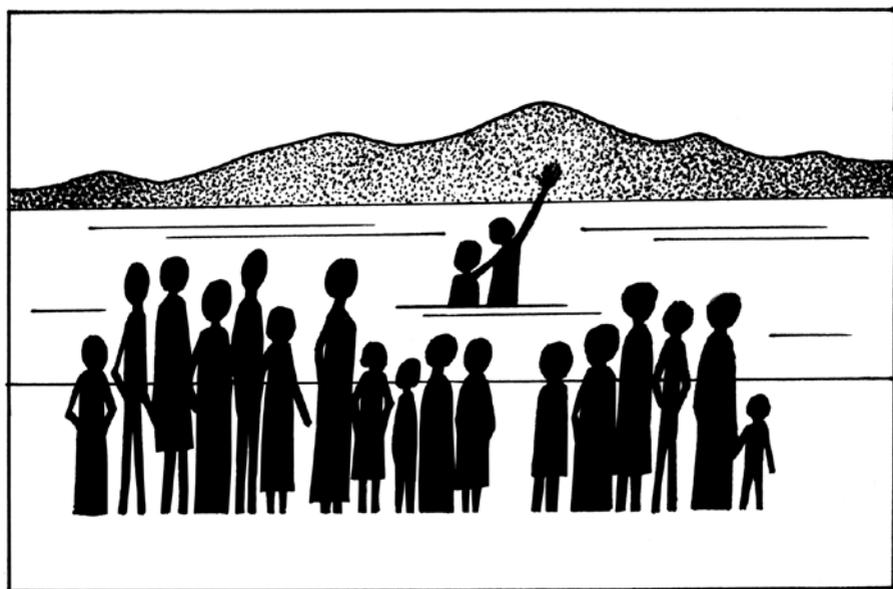

DNEŠEK V BIBLICKÉ PERSPEKTIVĚ

Biblické úkoly mládeže

JEŽÍŠ A AUTORITY

NEHEMJÁŠ

CO SE STALO V RÁJI?

**DNEŠEK
V BIBLICKÉ
PERSPEKTIVĚ**

III/2

Biblické úkoly pro mládež

© Union néerlandaise – Union franco-belge, 1995-1999

Rudy Van Moere

Johan Delameillieure

Marcel Fernandez

CLUB UFBA

B. P. 7

77 350 Le Mée sur Seine, France

DNEŠEK V BIBLICKĚ PERSPEKTIVĚ III/2

Biblické úkoly pro mládež

Překlad Pavla Šustková

Ilustrace Olga Pazerini

Technická redakce Stanislav Bielik, Miroslav Priehradný

Vydal Advent-Orion s.r.o., Vrútky

pro oddělení mládeže Česko-Slovenské unie CASD

Tisk Tlačiareň alfaPRINT, Martin

ISBN 80-88960-87-8

OBSAH

Ježíš a autority

1. Ježíš a Tiberius	7
2. Ježíš a Pontius Pilát	15
3. Ježíš a Héródés	23
4. Ježíš a Jan Křtitel	31

Nehemjáš

5. Z číšníka stavitel	39
6. Jako zedník	47
7. Nejen kameny	55
8. Člověk Nehemjáš	63
9. Návraty ze zajetí	71

Co se stalo v ráji?

10. Je Bohem Stvořitel – nebo had - nepřítel?	79
11. Tajemství manželství	87
12. Hřích v Edenu – neúspěch manželství	95
13. Nahý – a nestydět se	103

***Rady a informace pro učitele a studenty k jednotlivým úkolům
najdete na internetové adrese: www.casd.cz/bum***

JAK NA TO?

Každý úkol je tematicky ucelený a rozdělený do jednotlivých dní. A na jeden den je studijního materiálu tak akorát dost. Nechat si to vše na pátek večer by byl ten největší nesmysl. Asi jako bys chtěl několikahodinovým tréninkem dohnat týden nečinnosti. V tom případě bys z toho neměl požehnání, nanejvýš „duchovní svalovou křeč“.

Podívejme se na úkol. Jsou v něm následující znaky:

Najdeš zde základní text a úvodní otázku. Proč jsme ho za tebe nevy-psali? Ne, že bychom šetřili papírem. Když si však otevřeš svou Bibli, určitě tam objevíš mnohem více než jen odpověď na jednu otázku.

V poznámce najdeš mnoho informací. Podtrhni si, co je pro tebe nové a podnětné. A nestyd' se o tom mluvit s kamarády. Možná budeš překvapen jejich reakcí.

I během dne si můžeš vzpomenout na to, co jsi studoval ráno. A večer už budeš možná mít svou přesnou odpověď. Vrať se k úkolu a poznamenej si na volné místo dole na stránce, k čemu jsi dospěl.

Nejdůležitější informace zkrácené do několika heslovitých poznámek. Ty si ale musíš nutně uložit. Jinak se ti celotýdenní bádání ztratí v záplavě informací, které ti v průběhu týdne prošly hlavou.

Otázky k diskusi by měly pomoci rozběhnout diskusi na dané téma v třídě mládeže. Ještě důležitější jsou však otázky, které si vytvoříš ty sám.

Poznamenej si, co bylo pro tebe nové:

Čemu jsi nerozuměl, v čem jsi změnil dosavadní názor, co nového jsi zjistil...

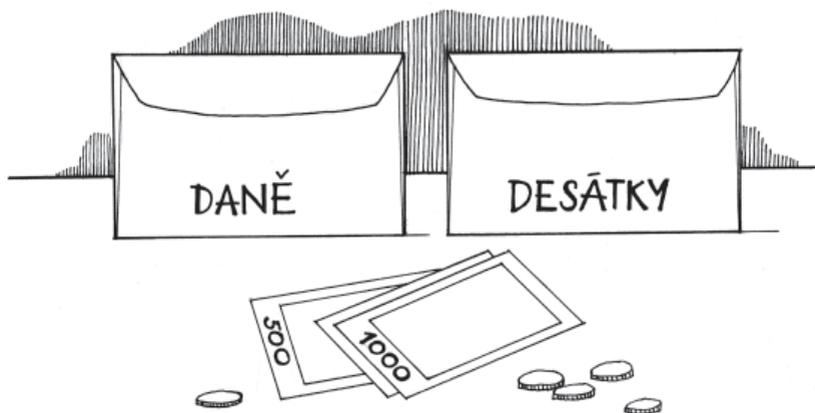
K čemu ses tento týden na základě biblického studia rozhodl? S jakým úspěchem? Vyzkoušel sis to?

A co v sobotu?

Když při se při probírání v sobotní škole dokážeš podělit s ostatními o své obavy, zážitky, rozhodnutí, úspěchy a zklamání, potom se pro tebe třída mládeže stane kolektivem dobrých přátel a hodina biblického studia tou nejhezčí částí soboty.

Ježíš a Tiberius

„V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko...“ Luk 3,1

To je historické pozadí počátku Ježíšova působení. V „patnáctém roce vlády císaře Tiberia“ přišel Ježíš k Jordánu, kde populární kazatel Jan křtil zástupy lidí, aby byly připraveny pro Boží království. I učitel Ježíš hlásal toto království.

Palestina byla už dlouho pod vojenskou okupací Římanů. V Římě vládl Tiberius, adoptivní syn slavného císaře Augusta. I když Tacitus, významný římský historik, císaře tvrdě kritizoval, je možno říct, že za vlády Tiberia byly provincie rozsáhlého impéria dobře spravovány.

A tak se Tiberius příliš nezajímal o situaci v Palestině a tím méně o kazatele Jana nebo galilejského učitele Ježíše.

Neděle

Luk 3,1

Kdo reprezentoval v Judsku císaře Tiberia?

Císař, daně a výběřčí

Tiberius svěřil vládu nad Svatou zemí syrskému prokonzulovi, jemuž byl podřízen prokurátor, který udržoval pořádek v Samařsku a v Judsku. Pontský Pilát (prokurátor v letech 26-36 po Kr.) měl na starosti vybírání daní a jejich pravidelné odesílání lodí do Říma. Pilát byl tvrdý muž. Získával velké částky peněz na přímých daních přicházejících od státních úředníků a na nepřímých daních, které byly půjčovány bohatým podnikatelům - celníkům. Snažili se je využít především pro sebe, což nebylo legální.

Přečtěme si zprávu z té doby: „Za konzulátu Appia Claudia a Gaia Norbana se lid, který vznášel velké výtky proti chování celníků, vzbouřil. Všichni začali bojovat nejen proti celníkům, ale také proti jejich pomocníkům a vojákům, kteří shromažďovali peníze.“

Lidé nenáviděli výběřčí daní kvůli jejich chování, ale i kvůli službám, které prokazovali okupantům. Římané byli ve skutečnosti cizinci, kteří okupovali Izrael a stanovovali zákony. Každý Žid se styděl za přítomnost těchto okupantů. Výběřčí daní byli tedy kolaboranty, kterými ostatní velmi pohrdali.

K zamyšlení

- ♦ Čti Mat 9,10; 11,19; Luk 15,1. O kom se hovoří v souvislosti s celníky? Co to znamená?

Luk 15,1

Kdo si přicházel poslechnout Krista?

Kristus v drsné společnosti

Čti Luk 19,1-10.

Ježíš z Nazareta snášel od lidí mnoho kritiky. Kristus nevykonal pouze podezřelou návštěvu u Zachea, který měl významné postavení mezi celníky, měl zároveň silný vliv na tyto výběrčí daní. Spolu s celníky za ním přicházeli i lidé pochybné pověsti a slyšeli jeho učení. A tak ti, jejichž život daleka neodpovídal náboženským předpisům, byli otevřenější Ježíšovu hlasu, než si většina věřících myslela.

Čti Mat 9,9-13. Na návštěvě u publikána Léviho (pozdějšího evangelisty Matouše) stolovalo s Ježíšem a jeho učedníky i „mnoho celníků a jiných hříšníků“. To vyvolalo jako obvykle silnou kritiku (Mat 9,11), ale zdálo se, že Ježíši, „příteli publikánů a hříšníků“, nezáleží na stále se stupňujícím odporu.

Luk 15,2-10. Ježíš se obrací především na ztracené lidi. Právě jim je určena záchrana, spasení.

K zamyšlení

- ◆ Proč Ježíš neváhal setkávat se s publikány? Čti evangelijní příběhy, v kterých tito lidé vystupují: Luk 3,12; 18,3; Mat 9,10-13.

Úterý

Mat 22,17

Jakou otázku, týkající se vztahu k císaři, obdržel Ježíš?

Kompromitující otázka

Čti Mat 22,15-22. Odpověď Mistra z Nazareta se mohla stát důvodem zatčení. Šlo přece o placení významné daně Římanům. Lidé v Galileji a Judsku nechtěli vnucené autority. Placení poplatků římskému císaři se podle nich rovnalo zradě víry v Boha.

Evangelista Marek zaznamenal otázku těch, které poslali farizeové a herodiáni: „Je dovoleno dávat daň císaři, nebo ne? Máme dávat, nebo nemáme?“

V Lukášově evangeliu vidíme, že tazatelé předstírali snahu po spravedlnosti, ale ve skutečnosti chtěli Ježíše zkompromitovat a vydat ho guvernérovi Pilátu Pontskému (Luk 20,20). Ježíš znal jejich motivaci. Zdá se, že tazatelé čekali, že Kristus odpoví „ne“. Ochrana práv lidu byla přece součástí poslání Mesiáše, který měl osvobodit lidi od okupantů. Pokud by takto odmítl placení Římu, mohl tím vyvolat vzpouru.

Někteří lidé si možná ještě pamatovali na vzpouru Judy Galilejského, který se vydával za Mesiáše (rok 4 př. Kr.). Tento Juda jednoznačně odmítal platit jediný denár. Pokud by Ježíš řekl „ne“, mohli ho beze všeho obvinít. Pokud by řekl „ano“, bylo by jasné, že není Mesiáš, a mohli proti němu popudit lid.

Všimněme si, co předchází otázce, kterou položili mladí farizeové a herodiáni (kteří jinak byli úhlavními nepřáteli, ale v nepřátelství vůči Kristu byli zajedno). Kněží a izraelští vůdcové vyslechli Kristovy výtky týkající se jejich vztahu k prorokům a k poslanému Božímu Synu (čti Luk 20,9-19). Otázka o placení daní nebyla jedinou, která měla umožnit Krista zničit. Dále (Luk 20,27-40) byli vysláni se svou otázkou o vzkříšení saduceové. Skupiny jindy zcela nesourodé se sjednotily v nepřátelství vůči Kristu a jeho poslání.

K zamyšlení

- ◆ Jak bys řešil takovou situaci?

Mat 22,16

Jak charakterizovali Krista lidé, kteří mu nastražili past?

Mistr

Ať Mistr odpoví cokoli, otázkou nastavili tazatelé past. Oslovují ho „mistře - učiteli“. To znamená, že jeho odpověď bude považována za výraz jeho učení.

Je to vyznamenání pro učitele, když slyší, že je „pravdivý“, že učí pravdu o tom, co Bůh požaduje, a že není závislý na lidském hodnocení. Abraham měl učit své syny, aby šli po Boží cestě tak, že budou uplatňovat spravedlnost a právo (1 Moj 18,19). I Mojžíš se snažil vštípit Boží vůli lidu, který měl na starosti. Čti 5 Moj 5,33. Izraelský král David se modlil: Hospodine, ukaž mi cestu, kterou mám jít, chci žít a zůstat ti věrný. Daruj, ať mi záleží jenom na tom, abych zůstal podřízen tvé autoritě.

Být pravdivý znamená říkat to, co si myslím. Znamená to, že mé myšlenky jsou v souladu s mými slovy a činy. Takový je sám Bůh, Bůh je pravdivý a mluví pravdu (Jan 3,33).

K zamyšlení

♦ Jak poznáš, že učení, které slyšíš, je Boží cesta?

Čtvrtek

Mat 22,21

Jak odpověděl Kristus na provokativní otázku?

Tiberiův podíl

Čti Mat 22,19. Kristus požádal tázající, aby mu ukázali peníz daně. Ukázalo se tak, že i oni platí daně, jinak by takový peníze neměli u sebe. A potom položil přímou otázku: „Čí je tento obraz a nápis?“ Odpověď byla jasná: „Císařův.“ Na jedné straně mince byla podoba císaře Augusta a nápis: „Císař Augustus, syn boha, otec vlasti“. Na druhé straně byl obraz Tiberia s nápisem: „Tiberius císař, syn Augusta, tribun lidu patnáctkrát“. Ježíš vzbudil údiv i obdiv protivníků. Samozřejmě je třeba platit poplatek, protože tyto peníze patří císaři a nesou jeho podobu a jméno. Nedorozumění je vyloučeno. Ježíš mluví o podřízení se autoritě. Tím však nekončí. Císař pro něj není vrcholnou autoritou. Bůh je nad tímto vladařem a má nárok na respekt a úctu.

K zamyšlení

- ◆ K čemu slouží daně? Jaké daně platí tvoji rodiče? Jaké platíš ty?

1 Moj 1,27

Kde je vyryt Boží obraz?

„Co je Boží...“

Kristovo vysvětlení týkající se poplatků ukazuje, že mince náleží císaři, protože je na ní vyryt jeho obraz a nápis. Stačí tedy hledat Boží obraz, abychom poznali, co mu patří. Pro věřícího Žida to bylo dětsky jednoduché: Je na minci Boží obraz? Pak mu patří.

Neříká zpráva o stvoření jasně, že člověk je stvořen k Božímu obrazu? Co to znamená? Prostě to, že člověk se podobá Bohu, ne obráceně. Text z 1 Moj neříká, zda jde o podobnost vnitřní nebo vnější, ale jiná místa v Bibli ukazují, že jde jistě především o vnitřní hodnoty.

Ježíš chce ukázat, že každý je povinen platit poplatky vládě, ale že i člověk sám je vlastnictvím Boha Stvořitele (1 Moj 9,6). Ježíš je pokáral za pokrytectví a opovržlivost, ale zároveň vyslovil velkou zásadu, která jasně určuje meze povinností člověka ke státní správě a jeho povinnosti k Bohu. Mnoha posluchačům se tím tato sporná otázka vyjasnila a jasnou zásadou se potom řídili.

Vychytralí mužové, kteří otázku položili, nedokázali však takovému učiteli odpovědět, a proto odešli (Mat 22,22).

K zamyšlení

- ◆ Bible říká, že člověk je stvořen, aby byl Božím obrazem. Jak tomu rozumíš? Jak pomáhají následující texty porozumět pojetí obrazu? 3 Moj 19,2; Mat 5,48; 2 Kor 3,18

Uložit

- V Ježíšově době byl Tiberius římským císařem. V Galileji a Judsku ho zastupovat místodržící Pilát Pontský. Pro lid však byli konkrétními představiteli císaře výběřčí daní.
- Kristus se stýkal s těmito celníky a jinými osobami špatné pověsti, kteří ho rádi chodili poslouchat.
- Otázka o placení daní císaři byla vlastně pastí na Mesiáše.
- Tázající se věděli, že mluví s Místrem, který je ve svém učení věrný Bohu.
- Ježíš uznal autoritu císaře, i když to byl uchvatitel.
- Ukázal ovšem na nadřazenou autoritu Boha Stvořitele.

Otázky k diskuzi

1. Jak jsou přijímány úřady státní správy v naší zemi? Jak je to s daněmi?
2. Jaké vztahy a kontakty se sociálně slabými nebo asociálními lidmi máte jako adventisté ve vašem městě? Jaký vztah máte k takovým lidem vy osobně?
3. Někdy jste v situaci, že máte jako adventisté zaujmout jasný postoj, podobně jako tehdy Ježíš. Jak se v takové chvíli rozhodujete?
 - a) Snažím se vyhnout odpovědi.
 - b) Snažím se mluvit tak jako většina.
 - c) Snažím se to šikovně zvládnout.
 - d) Říkám to, co si skutečně myslím.
4. Jak postupujete, když máte odpovědět na náročnou otázku? Proč? Na čem spočívá autorita učení?
5. Kam až má jít podle vašeho názoru podřízení se autoritě vlády...?
6. „Odevzdejte tedy...co je Boží, Bohu.“ Hledejte v Bibli vysvětlení, co je „Boží“ a má být odevzdáno.

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

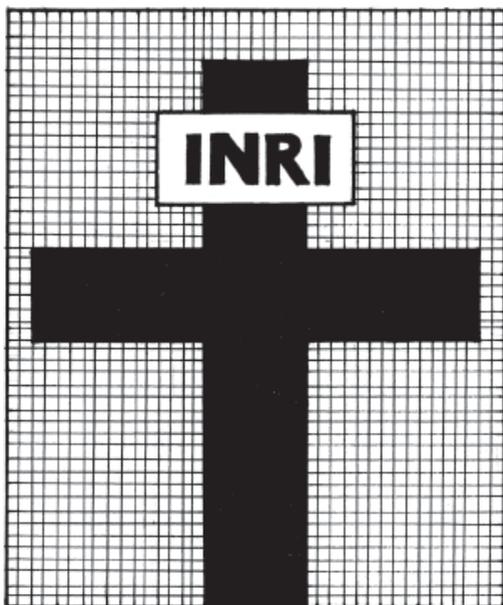

Moje rozhodnutí:

Ježíš a Pontius Pilát

2

„V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko...“ Luk 3,1

V tomto roce (27 po Kr) měl každý Žid co do činění s římskými vojáky a důstojníky, kteří byli v celé zemi. Vojenským posádkám v Izraeli velel v letech 26-37 po Kr. Pontius Pilát. Přesto nemáme z doby veřejného působení nazaretského učitele Ježíše zaznamenáno žádné jeho vyjádření o tomto římském místodržiteli. Ježíš se nevyjádřil o tomto neoblíbeném muži, zákonodárci Samařska a Judeje.

Pilát, v Ježíšově době pátý judský prokurátor, nastoupil po Valeriovi Gratovi. Svými násilným jednáním vyvolával v Jeruzaléme časté nepokoje. Po řadě krvavých činů byl později na pokyn římského legáta nad Sýrií Vitellia předvolán do Říma k odpovídání, ale dříve než se dostavil, Tiberius zemřel (r. 37) a Pilát byl vypověděn do Vienny na Rhoně v jižní Francii.

Neděle

Žalm 44,16.17

Co můžeme říct o pokořování člověka člověkem?

Místodržitel Pilát

První noc po nástupu do funkce protektora nechal Pilát vpochodovat do Jeruzaléme nové vojenské posádky s císařskými korouhvemi, stříbrnými orlicemi a malými císařovými obrazy, i když obyvatelé dostali od císaře slib, že tyto korouhve zůstanou vždy před branami města, aby nebyl urážen náboženský cit obyvatelstva, které v císařových obrazech vidělo modloslužbu.

Židé ihned vyslali deputaci do Pilátova sídla v Cesareji se žádostí o odstranění tohoto zneuctění města. Po pětidenním vyjednávání dal Pilát deputaci obklíčit žoldněři a pohrozil smrtí, pokud mu nedají v té věci klid. Židé prohlásili, že raději podstoupí smrt. Teprve tehdy Pilát povolil, ale zato dal ihned umístit na Herodův palác v Jeruzalémě tabulky, označené jménem císařovým, ale bez jeho obrazu. Židé si stěžovali v Římě. Císař Tiberius nařídil, aby tabulky byly odstraněny.

Jindy dal Pilát zřídít vodovod pro Jeruzalém, a to za peníze z chrámového pokladu. I to vyvolalo vzpouru, při které padlo za oběť několik lidí rukama přestrojených vojáků, kteří se vmísili mezi demonstranty. Vodovod byl dokončen, ale za cenu nenávisti k Pilátovi.

K zamyšlení

- ◆ Čemu tě učí světové dějiny a dějiny Izraele?

Luk 13,1-5

Jakého činu se dopustil Pilát?

Co Kristus objasňuje na pozadí této události?

Pilátův krutý čin je znamením.

Zde je zmínka o krveprolití provedeném na Galilejcích přímo u oltáře.

Nevíme, kdo byli tito Galilejci a proč je Pilát takto potrestal. Pravděpodobně šlo o skupinu poutníků, kteří šli obětovat do chrámu.

Pilát byl tedy tvrdý místodržitel, připravený zabít i nevinné lidi, kteří nebyli ani ozbrojeni. Byl umíněný, ale ustoupil, když musel. Jeho osobnost neustále vyvolávala vzpoury lidu. Zřejmě vznikaly právě proto, že se Pilát bál, aby k nim nedošlo, a jeho strach ho vedl ke krutým a tvrdým činům.

Je však zajímavé, jak Ježíš reagoval na Pilátův krvavý čin. Nemluví o Pilátovi ani o obětech, ale o hříchu a vině. Člověka stále zajímá otázka, zda Bůh v tomto životě trestá přestoupení a hříchy lidí.

Mistr zde zdůrazňuje, že je třeba být připraven. Neobrácený člověk podlehne soudu. Naopak toho, kde se k Bohu obrací, považuje Pán za spravedlivého. Kristus říká jasně: Tato hrozná událost vás má vést k pokání, k obrácení. Neodkládejte změnu na pozdější dobu, protože konec může přijít dříve, než si myslíte.

K zamyšlení

- ♦ Čti Zjev 2. a 3. kapitolu. Ježíš píše dopisy sedmi sborům - církvím. Kterým z nich píše o pokání nebo obárcení? Kterým ne?

Úterý

Luk 22,52

Kdo považoval Ježíše za povstalce?

Setkání s Pilátem bylo připraveno

V Pilátově době putoval Ježíš Samařskem a Judskem a do měst a vesnic nesl dobrou zprávu o záchraně. V zemi ovšem vládlo ovzduší plné napětí mezi Římany a Židy. Kristus však neměl zvláštní problém s tímto místrodržitelem a pro Piláta nepředstavoval zřejmě tento židovský učitel žádné zvláštní veřejné nebezpečí.

Čti Luk 22,47-53. Pilát ani Ježíš neplánovali společné setkání. Připravila ho skupina uprostřed Sanhedrinu (nejvyšší židovská soudní i náboženská instituce). V Sanhedrinu bývalo 70 členů a byl tvořen saducei a farizei. První skupina byla menší a vlivnější; i předseda pocházel ze strany saducejské. Farizeové museli tedy občas ustupovat saduceům, kteří měli v radě klíčové postavení.

Saduceové také zatkli Ježíše za pomoci chrámové stráže, která jim byla k dispozici.

K zamyšlení

- ♦ Jak reaguješ, když menšina prosazuje svůj názor? Jakými kritérii a zásadami se řídíš?

Mat 27,1.2

Kdo přivedl Ježíše k Pilátovi?

Cestou k Pilátovi

Právě saduceové připravili setkání Krista s Pilátem. Neudělali to farizeové. Proč?

Na rozdíl od saduceů, nebyli farizeové v žádném případě přáteli Římanů. Za nic na světě by nevydali židovského občana Pilátovi, kterého nenáviděli. „Nenáviděli římské utlačovatele a těšili se nadějí, že jejich národ si zbraní vydobude nezávislost.“ (E.G.Whiteová, Výchova, str. 75)

Farizeové byli v trestech mírní. Sanhedrin, který vynese rozsudek smrti, je podle nich „vražednou veleradou“. Jejich předpisy jim zakazovaly vést soudní při během noci. Podle nich se jednání musela konat v chrámové siní tesaňých kamenů a ne v domě velekněze, jak tomu bylo v Ježíšově případě.

Obvinění vznesená proti Ježíši jsou typická pro saducee. Ti se totiž báli příchodu Mesiáše a Ježíšovou popularitou se cítili ohroženi. Ve zprávách o Ježíšově zajetí a popravě, které podávají evangelia, nejsou farizeové zmiňováni.

Měl-li být někdo odsouzen k smrti, muselo být přítomno 24 ze 70 členů rady a postačil hlas 13 z nich. Židé nemohli však Krista popravít. Proto žádali Piláta, aby vynesl rozsudek. Chtěli odstranit Ježíše pokud možno rukama Římanů. Pilát byl ve velmi choulostivé situaci.

K zamyšlení

- ♦ Čti Skut 5,34-40 a 23,6-10. Všimni si postoje farizeů při procesech s Petrem a Pavlem? Co z toho můžeme usoudit ve vztahu ke Kristovu případu?

Čtvrtek

Mat 27,11

Na co se ptal Pilát Krista?

Před Pilátem

Ježíš stojí před Pilátem tváří v tvář. Zdá se, že Pilát zatím o Kristu nic neví. Zřejmě ho nepovažuje za vzbouřence, podněcovatele vzpoury ani rebela, i když přední kněží říkají: On svádí národ, zakazuje platit daně císaři, říká, že je Kristus, Král...

Obvinění kněží byla politického charakteru, na což byli Římané choulostiví. Pilát se však zaměřil jen na obvinění týkající se mesiášství, protože to by mohlo znamenat nebezpečí pro Řím. Proto se ho ptá, zda skutečně je židovským králem. Ježíš odpovídá: Ano. - Guvernér musel být překvapen.

Pilát znal soudní jednání, při kterých byli obviněni Židé, především zelóti, kteří byli ochotni zemřít pro Boha. Většinou je uvěznili a popravili, aby sloužili jako odstrašující příklad pro ostatní. Ale nezdálo se, že by Ježíš projevoval před Pilátem nenávisť vůči Římanům, jakou měli zelóti.

Jak zaznamenává Lukáš, po výslechu Pilát řekl: „Já na tomto člověku žádnou vinu neshledávám.“ (23,4) Když pak uslyšel slovo Galilea, využil to jako záminku a poslal Ježíše k Herodu Antipásovi, tetrarchovi tohoto území.

Pilát je přesvědčen, že tím pro něho věc skončila.

K zamyšlení

- ♦ Co vedlo podle tvého názoru Piláta k tomu, že mohl Ježíše prohlásit za nevinného?

Mar 15,15

Co motivovalo Piláta ke konečnému rozhodnutí?

Pilát ustupuje

Lukáš podává velmi přesnou zprávu o celém procesu. Zachytil výslechy u Heroda a nyní nás přivádí zase k Pilátovi.

Čti Luk 23,14-16. Byl to neúprosný boj mezi nejvyššími knězi a guvernérem. Je jisté, že Pilát dělal vše, aby byl Ježíš osvobozen. Všimni si Pilátovy argumentace: Vaše obvinění nejsou pravdivá. Ani Herodes nezjistil, že by byl tento muž vinen. Neshledal jsem na něm nic, proč by měl zemřít.

Pilát hájil Krista s úmyslem, aby ho propustil, ale marně. Potřetí vyhlašuje, že není vinen. Křik kněží a vydrážděného davu před Pilátovým palácem je příliš hrozivý. A navíc volají: „Jestliže ho propustíš, nejsi přítel císařův...! Pilát se bojí - o postavení a o život. Ustupuje.

Nechce odsoudit Ježíše. Ale... nechává ho ukřižovat.

K zamyšlení

- ◆ Přemýšlej o povaze a jednání Pontia Piláta.

Uložit

- Pilát byl tvrdý muž. Jeho jednání mnohokrát šokovalo Židy. Přesto Ježíš nevyslovuje nad ním rozsudek.
- Ježíš používá událost Galilejců, které dal pobít Pilát, a vysvětluje potřebu pokání.
- Přední kněží a saduceové ze Sanhedrinu zatkli Ježíše jako vzbouřence.
- Saducejská menšina Sanhedrinu odsoudila Ježíše a dovedla ho před Piláta.
- Pilát uznal Kristovu nevinu a přál si ho osvobodit.
- Ustoupil však tlaku saduceů a těch, které pošvali proti Kristu.

Otázky k diskusi

- **Které závažné skutečnosti ještě vstoupily do soudního procesu, který vedl Pilát s Kristem?**
 - . Židé chtějí propustit Barabáše, a ne Krista (Jan 18,39.40),
 - . vzkaz Pilátovy ženy (Mat 27,19),
 - . Pilátovo dosavadní působení v zemi (viz úvod tohoto úkolu a stať na neděli), Pilát se nepřizpůsobil, byl nenáviděn a pro problémy, o kterých věděl císař Tiberius, mohl být nyní Židy snadno vydírán, Židé vyhrožují, že budou žalovat u císaře, a Pilát se bojí...
 - . aj.

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

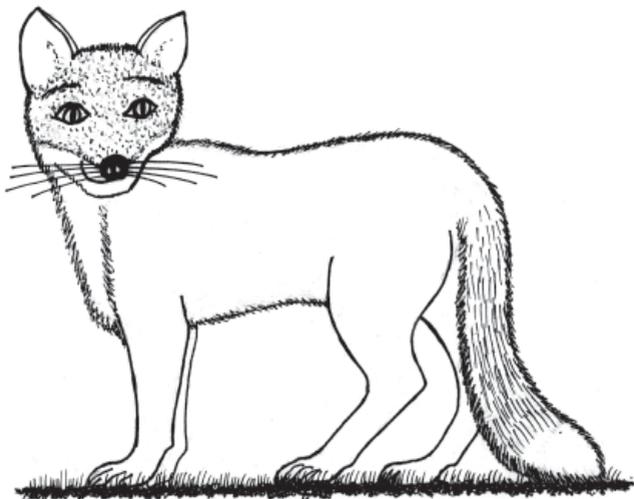
Moje rozhodnutí:

Ježíš a Héródés

„V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a v Galileji vládl Herodes...“

Luk 3,1

3

Jako třetí je v tomto textu citován Héródés Antipás, syn Héróda Velikého. Héródové byli Římem tolerováni jakožto původní obyvatelé. Nebyli to Židé, ale Edomité (Idumejci), tedy potomci Ezaua. Na základě druhé závěti Héróda Velikého patřila jeho synovi Héródovi Antipásovi území: Galilea a Perea. Velmi mu záleželo na tom, aby dostal od Římanů titul krále. Po 44 letech vlády, za asistence své ženy, se odvážil požádat císaře o tento titul a... ztratil vše. Císař Caligula ho poslal do vyhnanství.

Obyvatelstvo oblasti, v které Héródés Antipás vládl, bylo velmi různorodé. Některé krajiny byly zcela židovské, jiné ne.

Až do 15. roku vlády Tiberia (27 po Kr.) pobýval místopředseda ve víceméně pohanském městě Sepphois nedaleko Nazareta. V té době dal vystavět novou rezidenci, kterou pojmenoval podle svého císaře Tiberiada. Stala se významným střediskem římské kultury. Héródés Antipás byl pro své činy a postoje dosti kritizován. Žil se ženou svého nevlastního bratra Filipa a nabídl jí manželství. Souhlasila, ale svůj souhlas podmínila tím, že Héródés vykáže svou manželku. Jeho švagr mu tehdy vyhlásil válku a zvítězil v ní.

Neděle

Luk 13,31

Jaký vztah měl Héródés ke Kristu?

Farizeové chrání Ježíše

Čti Luk 13,31-35. Kristus směřuje k Jeruzalému. Prochází městy a vesničkami, kde mluví o Božím království (13,22). Je zřejmě ještě na galilejském území, když ho několik mužů přichází varovat: „Rychle odtud odejdi, protože Herodes tě chce zabít.“ Je to zcela jasné.

Je vidět, že tito lidé mají strach o život učitele z Nazareta. Snaží se ho varovat a možná zachránit před osudem, jaký stihl Jana Křtitele. Lukáš výslovně uvádí, že šlo o některé farizeje.

Vzhledem k tomu, co víme o farizejích, nás udivuje, že tato skupinka farizeů ve skutečnosti milovala Ježíše. Sami se tak vlastně vystavovali riziku.

Vzpomeňme si na farizeje Nikodéma, který hledal Boží království a snažil se porozumět Ježíšovu poslání. Setkal se s Kristem v noci a on s ním mluvil o tom podstatném - o obrácení a spasení. Nikodém byl nejnímavější z židovské velerady, ale to, co mu Kristus tenkrát v noci řekl, prostě uložil v srdci. Po tři roky to nepřineslo žádné důsledky.

Ale po nanebevstoupení Ježíše, když učedníci byli rozehnáni a vystaveni pronásledování, Nikodém odvážně vystoupil. Svůj majetek použil k podpoře mladé církve, o které se Židé domnívali, že zanikne Kristovou smrtí.

K zamyšlení

- ◆ Přečti si o Nikodémovi v 17. kapitole knihy „Touha věků“.

Luk 9,9

***Jak dříve zakročil Héródés proti Janu Křtiteli?
Co si teď myslel o Kristu?***

3

Zmrtvýchvstalý Jan Křtitel?

Čti Mat 14,1.2; Mar 6,16. Héródés dal uvěznit Jana Křtitele, protože byl tak populární, že se Héródés nakonec bál o svůj trůn. Historik Josefus Flavius o tom vypráví:

„Héródés nechal popravit spravedlivého člověka, který povzbuzoval Židy k čestnému a ctnostnému životu, k tomu, aby jednali spravedlivě s lidmi a žili zbožně a aby přijali křest.

Héródés se začal bát vzpoury. Proto raději Jana uvěznil a dal popravit, než by čekal, až Křtitelovo působení podnítl revoluci a bude příliš pozdě.“

Když Héródés uslyšel o Kristových činech, velmi ho to zneklidnilo. Byl skutečně překvapen a chtěl vědět o Ježíši něco víc.

K zamyšlení

- ◆ Proč Héródés spojuje Ježíše Krista s postavou Jana Křtitele? Co Héróda zneklidňuje a proč se bojí?

Úterý

Mar 6,18

Jaký postoj měl asi Jan k Héródovi?

Héródes a Jan Křtitel

Héródes Antipás, šestý syn Héróda Velikého, byl rozporuplný a nevy-počítatelný. Četné zločiny, které spáchal jeho otec, udělaly ze syna ustrašeného člověka. Jeho otec se bál, aby nebyl zavražděn, a bál se i příchodu Mesiáše. Proto odstranil své tři syny, svou druhou ženu i tchyni. Je také možné, že Antipás se bál své vlastní rodiny, dvora a úředníků stejně jako nebezpečí zvěňčí.

Čti Mar 6,18-29. Jan Křtitel si dovolil veřejně kritizovat panovníka. Když čteme zprávu Marka a Matouše, poznáváme, jak rozporuplná osobnost byl Héródes. Byl rozhodný (Mat 14,5) i slabý (Mar 6,26).

Bojí se také ztratit „image“ před svými vlivnými hosty, a proto raději nechává popravít Jana Křtitele. Zároveň se bojí i lidu, protože ten vnímá Jana jako proroka (Mat 14,5).

Nejvíce nás však udivuje, že Jana respektoval. Věděl totiž, že je to spravedlivý a zbožný muž (Mar 6,20). I když mu Janovo napomínání bylo nepříjemné, chránil ho a rád ho poslouchal.

Jan nakonec zaplatil za svůj postoj životem. Lidé, kteří následují Krista, často nenajdou pochopení u sobeckých lidí jako byla například Herodias. Boží nepřítel útočí na Kristovy následovníky. Ale utrpení je důležitou součástí učednictví a sou-částí Boží výchovy. I když se to zdá nepochopitelné, je utrpení poctou Spasitele pro jeho učedníka.

K zamyšlení

◆ Týkají se tě také nějak tyto události?

Luk 8,1-3

Byli v Héródově okolí také nějakí Kristovi stoupenčí?

3

Ježíš hrozbou pro Héróda

Už mnohokrát se lid domníval, že přijde Mesiáš. A muž, který přišel po Janu Křtiteli, opravdu získával stál větší vliv a dělal zázraky. Héródés Antipás to samozřejmě věděl. Můžeme si také domyslet, že ho informoval jeho správce Chuza, jehož žena doprovázela Krista s jinými ženami a učedníky.

Když Kristus poslal učedníky na misijní cestu, sám navštěvoval další městečka a vesnice a hlásal evangelium o království, doslechl se o smrti Jana křtitele. Tato událost mu živě připomněla konec, ke kterému sám jde. Na jeho cestě se hromadily stíny. Kněží a rabíni nepřestávali ukládat o jeho život, zvědové sledovali každý jeho krok.

Zprávy o kázání apoštolů v Galileji se donesly Héródovi a upoutaly jeho pozornost na Krista a jeho dílo. Projevil přání Ježíše uvidět. Héródés měl ustavičné obavy, že by mohlo dojít k tajné vzpouře, která by ho sesadila z trůnu a svrhla římské jho z židovského národa. Mezi lidem zrál duch nespokojenosti a vzpoury. Bylo jasné, že Kristovo veřejné vystupování v Galileji už dlouho nepotrvá.

K zamyšlení

- ◆ Kde bral Ježíš jako člověk sílu, aby vydržel všechny útoky a mohl splnit svůj úkol? Čti 38. kapitolu knihy „Touha věků“.

Čtvrtek

Luk 13,32

Proč se Ježíš tak neobvykle vyjadřuje o autoritě - Héródovi?

Liška Héródés

Ježíš říká o Héródovi: „Jděte a vyřídte té lišce...“ Liška představuje úskočnost a je neoblíbená, snad i bezvýznamná. „Héródés mě chce zabít? To není jeho věcí. Proroci jsou zabíjeni v Jeruzalémě...“

Luk 13,32.33. Kristus je si vědom, jak významný je jeho úkol. Když mluví o dnešku a zítřku, vyjadřuje tím, jak krátký čas mu ještě zbývá k dokončení poslání. I Héródés měl možnost vážně uvažovat o zázracích a uzdraveních, které konal učitel z Nazareta.

Ježíš měl své poslání. Jeho svrchovaným Pánem byl nebeský Otec. Jen jemu svěřoval svou cestu. Nedal se ovlivnit hrozbami ani nabídkami. Byl však vnímavý k lidem. Proto reagoval i na upozornění a obavy farizeů o jeho život.

K zamyšlení

- ◆ Co můžeš říct o Kristově respektu k vladaři Héródovi?

Luk 23,9

Jaký postoj má před Héródem souzený Ježíš?

3

Výslech

Čti Luk 23,8-12. Kristus a Héródés Antipás se skutečně brzy setkávají. Při Ježíšově procesu v Jeruzalémě místodržitel Pilát zjišťuje, že Ježíš pochází z Galileje, a chce se jeho případu zbavit tím, že ho posílá k Héródovi. A tak se Antipás konečně dočkal. Měl radost, že vidí Krista před sebou a že s ním může mluvit (Luk 23,8).

Héródés se snaží, jak může, klade mnoho otázek, ale bezvýsledně, protože Ježíš neodpoví ani jedno slovo. Tetrarcha je zvědavý, čeká senzaci, ale hlavně znamení. Slibuje za to Ježíši osvobození, když uzdraví někoho z mrzáků, které nechal přivést do soudní síně. Ale Ježíš „lišce“ neodpoví ani jednou. A nezachrání se. Proč?

V knize „Touha věků“ čteme:

- „Boží Syn vzal na sebe lidskou přirozenost. Musí jednat tak, jak by za podobných okolností jednal člověk. Proto neučiní div, aby se tím uchránil před bolestí a ponížením, jež musejí snášet lidé, když se octnou v podobném postavení.
- Kdyby bylo na Kristově slovu záleželo uzdravení ran, které lidé utrpěli hříchem, jistě by nemlčel. Jeho slova však nebyla určena těm, kdo pravdu jen pošlapávají.
- Kristovo mlčení bylo nejpřísnějším trestem, jaký mohl udělit. Héródés zavrhl pravdu, kterou mu přinesl největší z proroků (Jan Křtitel), a už pro něho nebylo žádné jiné poselství. Pán nebes už pro něho neměl jediné slovo. Kristovy uši, které byly vždy otevřené pro hlas lidské bídy, neslyšely Héródovy rozkazy.“

K zamyšlení

- ◆ Co nového sis dnes uvědomil?

Uložit

- Farizeové upozorňují Krista, že Héródés ho chce zabít.
- Héródés uvěznil a později dal popravit Jana Křtitele. Jeho osobu si spojuje s Ježíšem. Nemá klid.
- Jan Křtitel se odváží jasně vytknout Héródovi nemorální chování vůči jeho ženě, bratrovi a švagrové. Tak se dostal do vězení a poté na smrt.
- Mezi ženami, které s učedníky doprovázely Ježíše, byla i manželka Chuzy Héródova správce. Pravděpodobně se díky jí dozvěděl o Kristově stoupající popularitě.
- Kristus se nebojí Héróda, ale přirovnává ho k úskočné lišce.
- Když je obviněný Ježíš postaven před Héróda, klade mu vládce mnoho otázek. Odpovědí se však nedočká. Héródés chce uplatnit svou autoritu a posmívá se Kristu tím, že z něj posměšně dělá krále. Ale Ježíšův klid je silnější než Héródův výsměch.

Otázky k diskuzi

1. S kterými skupinami lidí se Ježíš hodně stýkal? Proč?
2. Porovnejte texty Mar 6,18 a 2 Sam 12,1-14. V čem se podobá a v čem se liší způsob Nátanův od způsobu Jana Křtitele, kterým vytýká králi hříchy?
3. Jsou dědičnost a výchova omluvou hříchu?
4. Čtete Mat 5,22. Hovořte o tom, kde jsou hranice mezi respektem k autoritě, respektem k člověku, pohrdáním a výsměchem.
5. Jak reagujete, když vás někdo zesměšňuje? A když je to kvůli vašemu náboženství?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

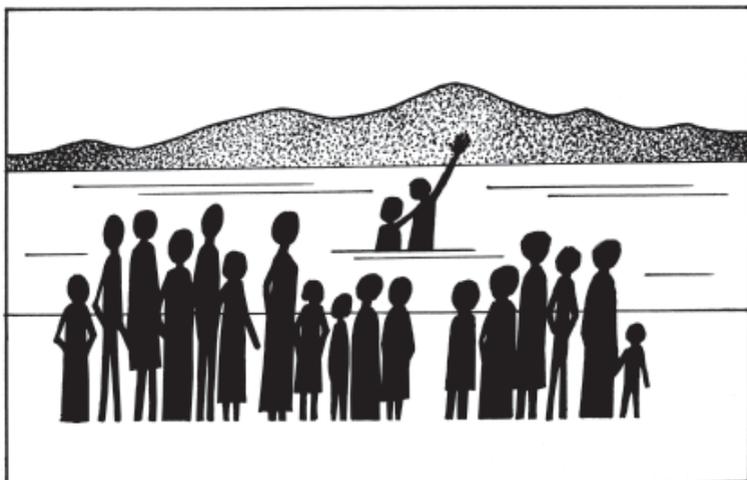
Moje rozhodnutí:

Ježíš a Jan Křtitel

„Amen, amen, pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nevystoupil nikdo větší než Jan Křtitel; avšak i ten nejmenší v království nebeském je větší nežli on.“

Mat 11,11

4

V předchozích třech úkolech jsme se zabývali postojem Ježíše Krista k významným osobnostem jeho doby: k císaři Tiberiovi, k místrodržiteli Pilátu Pontiovi a k tetrarchovi Héródu Antipásovi. V posledním úkole o Kristu a autoritách se budeme zabývat čtvrtou osobností.

Jan Křtitel byl podle Ježíše Krista skutečný Boží muž. Jan zjevoval autoritu a moc Boží. Přesto poslal své učedníky ke Kristu s otázkou: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ (Mat 11,3)

Jan je ve vězení. Dostává zprávy o činnosti muže, kterého pokřtil. Jan těm zprávám nerozumí. Ale co se týká jeho poslání, je přesvědčen o tom, že byl poslán od Boha, aby oznamoval příchod Mesiáše.

Neděle

Mat 3,5.6

Co bylo podstatou poslání Jana Křtitele?

Jan Křtitel, fascinující muž

Když Jan zahájil svou činnost, krutost a útlak římských vládců a jejich rozhodnost, s kterou chtěli zavést pohanské symboly a zvyklosti, vyvolaly odboj, který byl potlačen. To vše jen vedlo k růstu nenávisti vůči Římu. Tenkrát bylo u Jordánu slyšet kazatele: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“ (Mat 3,2)

Janův prostý vzhled připomínal posluchačům proroky z dávných dob. Svými způsoby a oděvem připomínal proroka Eliáše. Byla to stejná síla, s kterou Eliáš napomínal národ a káral hříchy. Mluvil jasně, výstižně a přesvědčivě. Zástupy lidí chodily na poušť k Janovi.

Oznamoval, že přijde Mesiáš, a volal lid k pokání. Na znamení očištění od hříchu je křtil v Jordánu. Tím učil, že ti, kdo chtějí být vyvoleným Božím lidem, jsou poskvněni hříchem, a že bez očištění srdce a života nemohou vstoupit do Mesiášova království.

Přicházeli knížata a rabini, vojáci, úředníci i venkované. Mnoho jich dělalo pokání a dali se pokřtít. Prostí lidé i lidé ve vysokém postavení se podřizovali požadavku Křtitele, aby mohli patřit do království, které oznamoval. I mnoho zákoníků a farizeů vyznalo své hříchy a žádali o křest.

K zamyšlení

- ◆ Co přitahovalo lidi ke Křtiteli, který mluvil velmi přísně?

Luk 3,11

Jaké poselství kázal Jan Křtitel?

Životní nutnost pokání

Janova velikost nespočívala v jeho původu, vzdělání ani v jeho vzhledu, ale především ve velikosti jeho poselství. To, co říkal, nebyla jeho zvěst, a lidé to cítili. Považovali ho za proroka, za poslaného Bohem, a tak Jan pochopil své poslání. Zval obyvatele k pokání a mnoho jim toho vytýkal.

Obrátit se znamená především provést obrat v životě, dělat pokání, litovat svých chyb a nechat se pokřtít. Křest je projevem toho, že člověk při pohledu na Boží svatost poznal svůj hřích a vinu, že hřích odmítá a obrací se, chce žít jinak. Křtem vyjadřuje, že přijímá Boží odpuštění.

Čti Luk 3, 13. 14. Podělit se o svůj majetek, nechat si jen potřebné věci a spokojit se s tím, co člověk má. To říkal Jan Křtitel zástupu posluchačů. To, co se jemu zdálo přirozené, byla pro ně skutečným převratem.

K zamyšlení

- ◆ **Proč předkládal Jan Křtitel tak vysoké nároky na své posluchače? Můžeme je přijmout i dnes?**

Úterý

Mal 3,23 (4,5)

Co Bůh slíbil prostřednictvím Malachiáše?

Prorok Eliáš

Jan byl více než prorokem, jak řekl Ježíš svým učedníkům. V dějinách Izraele vystoupilo více velkých proroků: Izajáš, král proroků; Amos, horlivý kazatel sociální spravedlnosti; Ozeáš, energický obhájce Boží věrnosti, nebo Jeremjáš, který měl ve své době plout proti proudu. A potom zde byl Eliáš, který svým posláním a zázračným nanebevzetím zanechal dalším generacím takové poselství, že byl opravdu považován za největšího starozákonního proroka. Obecně se věřilo, že se vrátí, aby připravil cestu Mesiáši. Malachiáš to vše předpověděl.

A to, co bylo předpovězeno o Eliáši, konal právě Jan: připravoval celý Izrael na Mesiášův příchod a povzbuzoval lidi, aby se obrátili a vedli čestný život.

Čti Luk 3,3-6. Mesiáš očekává, že se při svém příchodu setká s obrácenými lidmi. Očekává, že to bude skutečné, praktické obrácení. Jan Křtitel volá k obrácení všechny lidi, ať se nacházejí v jakýchkoli podmínkách. Nezakládá však žádnou novou náboženskou skupinu.

K zamyšlení

- ♦ Čti Luk 3,18. Může se evangelium sdělovat i tvrdším způsobem?

Mat 3,11.12

Jak popsal Jan Křtitel přicházejícího Mesiáše?

Silnější než Jan Křtitel

Mat 3,11. V čem spočívala síla Mesiáše?

Jan 1,29. V čem byla křehkost Spasitelova?

Zdalo se snad potom Janu Křtiteli ve vězeňské kobce, že Kristus měl udělat více? V čem spočíval jeho boj?

Čti Luk 7,19-23.

Když Pán Ježíš posílá Janovi po jeho učednících odpověď, cituje vlastně předpověď o Mesiáši. Čti Iz 61,1-3. Podle proroctví Mesiáš

- bude obvazovat rány zkroušených srdcem,
- vyhlásí zajatcům svobodu a vězňům propuštění,
- potěší všechny truchlící...

Kristus odpovídá Janovi po jeho učednících:

- slepí vidí,
- chromí chodí,
- malomocní jsou očišťováni,
- hluší slyší,
- mrtví vstávají,
- chudým se zvěstuje evangelium...

A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.

Kristus se však Janovým učedníkům nezmiňuje o předpovědi, že Pomazaný „vyhlásí zajatcům svobodu a vězňům propuštění“. Jako by Spasitelova pomoc Jana pomíjela.

Čti 1 Král 19,1-8. Prožil velký prorok Eliáš něco podobného jako Jan Křtitel?

K zamyšlení

- ◆ Přečti si alespoň první polovinu 22. kapitoly z knihy „Touha věků“ a přemýšlej o vnitřním Janově vnitřním boji ve vězení.

Čtvrtek

Luk 7,26.28

Kdo byl Jan podle Ježíše?

Jak Kristus objasňuje otázku lidské velikosti?

Více než prorok

Jako hlasatel Mesiášova příchodu byl Jan „více než prorok“. Zatímco proroci viděli Kristův příchod jen zdálky, bylo Janovi dopřáno uvidět Krista ve skutečnosti, slyšet nebeské potvrzení o jeho mesiášství a představit ho v Izraeli jako poslaného od Boha.

Janovi nebylo dáno, aby svolával oheň z nebe nebo křísil mrtvé, jak to dělal Eliáš, nebo aby dělal v Božím jménu divy jako Mojžíš. Jan byl poslán, aby ohlásil příchod Spasitele a vyzval lid, aby se připravil na jeho příchod. Své poslání splnil tak věrně, že když si lidé vzpomněli, čemu je Jan učil o Ježíši, mohli říct: „Všecko, co Jan řekl o tomto muži, bylo pravdivé.“ Takové svědectví o Kristu má podat každý učedník, každý křesťan. Má ho podat i církev, která byla povolána připravit druhý Kristův příchod tak jako Jan připravoval příchod první. .

K zamyšlení

- ◆ Co mohou dělat ti, kteří čekají blízký druhý Kristův příchod, tedy adventisté, aby dostali svému úkolu? Plní adventisté dostatečně své poslání?

Luk 1,15-17

Jak se naplnilo proroctví, které anděl sdělil otci Zachariášovi před Janovým narozením?

„On musí růst, já však se menšit.“

Čti Mat 1,20-23. Srovnej Janův úkol s posláním Immanuele. Prorok Jan byl spojovacím článkem mezi dvěma epochami. Jako Boží vyslanec vystoupil ve své době, aby ukázal, jaký vztah má zákon a proroci ke křesťanskému věku. Byl menším světlem, po kterém mělo přijít větší světlo.

Čti Jan 1,1-9.15.

Našel Jan Křtitel své správné místo a úkol?

Je dobře křesťanu, který ví, kde je jeho místo a jaký má úkol. Janova velikost byla v tom, že nesl velkou zvěst o Beránku, Světle, o Větším, než byl on sám. Proto také mohl říct, že i utrápený Jan zůstává největším prorokem.

K zamyšlení

- ◆ Je prorokův pohled na dějiny jiný než pohled jiného člověka, třeba vzdělaného v historii? Proč?
- ◆ Mohou adventisté, lid, kterému bylo svěřeno zdůraznit velké poselství o přicházejícím Kristu, projít zkouškou a zklamáním? Na čem záleží, zda se Kristus k nám nakonec přizná?

Uložit

- Jan Křtitel žil jako poustevník, a přesto ho mnoho lidí vyhledávalo a poslouchali jeho kázání.
- Vyzýval lidi, aby žili tak, jak se sluší na ty, kdo čekají Boží království. Křtil ty, kteří poznali svůj stav a chtěli se změnit.
- Tak Jan naplňoval Boží zaslíbení, dané prorokem Malachiášem, o přípravě na Boží zázrak v dějinách. - Jan označil Ježíše jako toho, komu připravuje cestu. V krizové situaci ztrácel jistotu.
- Kristus vysvětlil, že nikdo z narozených lidí nebyl větší než jeho předchůdce, Jan.
- I Jan bude však jen jedním ze slabých lidí, kterým bude darováno Boží království.

Otázky k diskuzi

1. Jak spolu souvisí křest a obrácení?
2. Jak se člověk připravuje, když chce přijmout Spasitele do svého osobního života?
3. Jak se připravujeme jako jednotlivci na druhý Kristův příchod?
4. Jak se křesťané připravují na druhý Kristův příchod?
5. Co dělají před druhým Kristovým příchodem křesťané-adventisté?
6. V čem byl Jan větší než jiní lidé?
7. V čem spočívá zodpovědnost lidí, kteří jako Jan připravují cestu Pánu, který přichází?
8. Popište vztah Jana Křtitele ke Kristu.
9. Popište Kristův vztah k Janu Křtiteli.

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Z číšníka stavitel

„Příběhy Nehemjáše, syna Chakaljášova...“ Neh 1,1

5

Kniha Nehemjáše? Biblická kniha, kterou asi velká část křesťanů nikdy nečetla. Už jsi ji přečetl? Možná ne. Hlavní postava knihy, Nehemjáš, není tak známá jako David, Daniel nebo Elijáš. V této knize nenajdeš proročké řetězce jako u Daniela, ani takové výzvy jako u Jeremjáše nebo Izajáše.

Přesto je to kniha historicky velmi cenná. Je však aktuální? V pěti úkolech budeme sledovat dobrodružství člověka, který se angažoval ve věci svého lidu. Ano, můžeme říct dobrodružství, protože Nehemjáš nebyl mužem slov, ale činů.

Neděle

Neh 1,1-3

Jak se jmenoval Nehemjášův otec?

Nehemjášova doba

Pouze když známe životní okolnosti určitého člověka, můžeme lépe rozumět jeho jednání a postojům. V Nehemjášově případě stačí všimnout si prostředí, v kterém vyrostl. Byl to syn Chakaljášův. Jméno Chakaljáš znamená: „Pán zarmucuje.“ Můžeme k tomu říct, že Nehemjáš vyrůstal v období, které nebylo pro Boží lid snadné.

Čti Neh 1,2.3. Tyto verše udávají blíže, co se dělo: exil, bída, ponižující situace. Je třeba vrátit se až do roku 587 před naším letopočtem.

Čti 2 Par 36,17-21. Babylónský král přinesl smrt a zničení, ale i deportaci části obyvatelstva. K těmto obyvatelům patřila i rodina Nehemjáše.

Na počátku to je vždy nesnesitelné, ale postupně si deportovaní zvykají na svou situaci. Po nějaké době Babylón padá a moc přejímají Peršané. A Izrael? Izrael je stále zde. Přizpůsobuje se. I když někteří stále cítí bolest. Boží lid je poražen, Boží město zničeno.

Chakaljášovo jméno „Hospodin zarmucuje“ ukazuje, že Nehemjášův otec patří mezi ty, kteří na Boha a jeho věc nezapomínají. Nepřivykli si na svůj úděl a nechtějí si na něj zvyknout. - Na počátku našeho příběhu se Nehemjáš nachází v Šušanu.

K zamyšlení

- ♦ „Hospodin zarmucuje“. To Hospodin působí utrpení, nebo je to jinak? Uved' jiné příklady.

Neh 1,9

Mají ještě vyhnanci důvod k naději?

Smutek

5

Chakaljáš je člověk, který nemůže klidně žít, když se Boží lid nachází v této situaci. Je to zahořklý člověk? Ne, protože dal svému synu jméno Nehemjáš. Co to znamená? „Hospodin potěšuje.“

Slovo „potěšení“ je krásné, zvláště když se stane realitou. V době Nehemjášově se nenaplnilo úplně. Ale bylo zde několik světlých skutečností. Ve verši Neh 1,1 se mluví o 20. roce Artaxerxovy vlády, tedy o roce 445 př. Kr. Už sto let předtím získali Židé od krále Kýra slib o vrácení do Jeruzaléma, aby mohli znovu vybudovat chrám. Práce byly přerušeny, ale Zerubábel je zahájil znovu a v roce 515 byly dokončeny. To bylo nadějně. Ale další dění bylo opět méně optimistické.

Čti Neh 1,3. Mezi rokem 515 a 448 vedla rostoucí opozice Samařanů k úplnému zastavení rekonstrukcí. Opět „doba temná“ pro Jeruzalém. A Nehemjáš se jmenuje „Hospodin potěšuje“. Je to ironické? Toto jméno nám ale jasně říká, že Nehemjášovi rodiče si byli jisti, že Bůh dříve nebo později změní řád věcí. Zřejmě však netušili, že jejich syn bude v této změně hrát tak významnou roli.

K zamyšlení

- ♦ Jak rozumíš názvu „adventista“? Co pro tebe znamená? Vidíš v něm nějakou podobnost se jménem Nehemjáše?

Úterý

Neh 1,3

Jaké zprávy přišly z Jeruzaléma?

Solidarita

V Jeruzalémě je to velmi špatné: zdi jsou pobořeny, žádné brány, tedy žádné bezpečí. Jedna velká bída. Tak popisuje situaci Chanani, který se právě vrátil z Judska. Zlé je ale i to, že Nehemjáš je číšníkem na královském dvoře a dokonce královým oblíbencem.

Dnes je tomu podobně. Všem se nedaří dobře, každý to ví, ale pokud je na tom jedinec relativně dobře, nezasahuje a dokonce je i klidný.

Čti Neh 1,4. Proč se namáhat a protestovat proti všem nebezpečím, které s sebou přináší atomová energie? Proč se zneklidňovat suchem v Africe, když nám se daří dobře? Pokud černobylská katastrofa nekontaminovala salát na naší zahradě a pokud finanční správa nemá námitky vůči našemu účetnictví, co nám schází? Proč bychom měli volat o pomoc, že někoho zabíjejí nebo že někde hoří?

Nehemjáš takto neuvažuje ani nejedná. Jakmile se doví o situaci v Jeruzalémě, pláče a má smutek. Jeho postoj dokazuje, že je hluboce spojen se svými krajinou. Pláče a modlí se.

K zamyšlení

- ◆ Umiš být solidární s lidmi v krizových situacích?

Neh 1,5.6

Co vše obsahuje Nehemjášova modlitba?

Hodnota modlitby

5

Nehemjáš se modlí, protože zná hodnotu modlitby. Modlitba je skutečně jako rádiové spojení. Na začátku vidíme králova číšníka, který se modlí, a hned chápeme, v jakého Boha věří. To není Bůh, nad kterým mohou zvítězit babylónští bohové, jak to někteří předpokládali. Naopak! Nehemjáš oslovuje „Boha nebes, Boha velikého a hrozného.“ I když národ trpí útisk, nezapomínejme, že Bůh s tímto lidem uzavřel smlouvu.

Čti Neh 1,6-8. Nehemjáš dobře ví, proč došly věci tak daleko. Dějiny Izraele se někdy podobaly řetězci projevů nevěry a porušování smlouvy. Bůh však svůj lid předem upozorňoval.

Čti 2 Par 36,15.16. Národ neslyšel a neposlouchal. Nehemjáš proto vyznává: „Hřešili jsme i já a dům mého otce.“ Není těžké připustit, že se dříve i v dávné minulosti staly nějaké chyby. Uznat ale, že i já sám jsem vinen, to vyžaduje sílu. Nehemjáš ví, že lid sklízí to, co zasel. Ale nezůstává v této situaci pasivní. Bůh vždy dostojí svým slibům, varování a hrozbám i požehnání. A zde bere Nehemjáš Pána Boha za slovo. Čti Neh 1,9.

K zamyšlení

- ◆ Nehemjáš uznává, že problémy lidu jsou důsledkem jeho hříchů. Platí to i dnes? Vysvětli svou odpověď.

Čtvrtek

Neh 1,11

Jaký plán předkládá Nehemjáš ve své modlitbě?

Modlit se, nebo jednat?

Když stojíme před problémem, ptáme se: Co mám dělat? Modlit se, nebo jednat? Někdy dostaneme dvě protichůdné rady. Někdo předpokládá, že modlitba sama je už řešení. Jiný řekne, že je třeba nejdříve jednat.

Pro Nehemjáše je modlitba důležitá, ale nenechává ho v pasivitě a klidu. V 11. verši se dovídáme, jaký má Nehemjáš plán. V tom plánu má sám také hrát důležitou úlohu. Nehemjáš není teoretik, snílek ani moralizující řečník. Rozhoduje se k činu. Modlí se a plánuje akci.

Ale čas běží. Tři, čtyři měsíce... Nic se neděje. Nehemjáš není zvyklý plýtvat slovy, pouze čeká na vhodnou chvíli. Stále slouží vládci a to znamená, že nemůže dělat, co chce. Jak by vůbec mohl dát svému pánu najevo, co ho trápí!

K zamyšlení

- ◆ „Naši modlitbu nepotřebuje tolik Pán Bůh jako my sami.“ Co můžeš říct k tomuto výroku?

Neh 2,2

Čeho si vládce všiml?

Hodina pravdy

5

Každodenní život pokračuje. Ale Nehemjáš nedokáže vytěsnat myšlenky na Jeruzalém. Čti Neh 2, 1-6. Jednoho dne si imperátor Antaxerxes všimne, že jeho číšník vypadá smutně. To není normální. Ani se to nesmí! Perská etiketa stanovila, že králova vláda je dobrá a moudrá a v důsledku toho jsou všichni šťastní. Proto se nikdo nesmí tvářit smutně. Za to je trest smrti. To vysvětluje, proč se Nehemjáš bojí.

Když se Artaxerxes takto zeptal, Nehemjáš se pevně rozhodl situaci plně využít, i když riskoval život. Král je však k Nehemjášovi vstřícný: „Král mi na to řekl: 'Co si tedy přeješ?'“ V tu chvíli Nehemjáš nezaváhal. Co chce? Jít do Jeruzaléma a znovu vybudovat město. Rehabilitovat Boží slávu a věhlas svého národa.

A mocný král Persie přistupuje na prosbu svého číšníka, souhlasí s tím, aby odešel a vykonával funkci jeruzalémského guvernéra.

K zamyšlení

- ♦ Nehemjáš podstupuje riziko. Je pravda, že každý křesťan někdy podstupuje rizika?

Uložit

- Nehemjášův otec se jmenuje „Hospodin zarmucuje“, hebrejsky Chakaljáš. To vyjadřuje těžkou situaci Židů deportovaných do Babylónu.
- Nehemjáš znamená „Hospodin potěšuje“. Rodiče mu dali takové jméno, protože mají stále naději, že Bůh z tohoto stavu svůj lid vysvobodí.
- Exulanté, kteří byli navštívit Jeruzalém, přinesli špatné zprávy. Nehemjáš se plně vžívá do situace svých krajanů v tomto městě a ztotožňuje se s nimi.
- Nehemjáš udělal tento problém tématem svých modliteb. Nejdříve vyznal své hříchy a ví, že i on je tak jako ostatní příčinou této špatné situace. Sází ale na Boží zaslíbení.
- Vytvoří plán akce pro vyřešení situace v Jeruzalémě a do tohoto plánu se osobně chce zapojit. Vše to Bohu říká v modlitbě.
- Jeho postup vede k cíli. Vládce mu svěří zodpovědnost jeruzalémského guvernéra.

Otázky k diskuzi

1. Chakaljáš se přizpůsobuje situaci deportovaného, ale stále ji považuje za definitivně nepřijatelnou. Prožíváte také situace, s kterými se nechcete nebo nemůžete smířit, ale přesto v nich dokážete žít? Proč?
2. Nehemjáš bude hrát důležitou roli v naplnění Božích zaslíbení. Myslíte, že vás Bůh může nějak použít k naplnění svých zaslíbení? Pokud ano, kterých?
3. Existuje ve světě solidarita? A v církvi? Uveďte příklady. Vytvořte definici solidarity.
4. Jakou roli hraje modlitba v obtížných situacích?
5. Jak můžeme poznat, že plán, který jsme připravili, je shodný s Boží vůlí?
6. Je třeba, aby političtí představitelé měli dobré mínění o věřících?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Jako zedník

„Král mi dal dopisy, neboť dobrotivá ruka mého Boha byla nade mnou.“ Neh 2,8b

6

Nehemjáš dostal povolení jet do Jeruzaléma a pečovat o zájmy města jakožto guvernér. Toto postavení mohlo být považováno za čestné postavení nebo za čistě administrativní úkol. Nehemjáš to však takto nepojímal. Dal se do práce.

Nejdříve bude dělat vše pro to, aby se Jeruzalém znovu stal skutečným městem. Tato oblast se změní ve staveniště. Doporučující královy dopisy jsou velmi užitečné. Sám král je připraven dát Nehemjášovi doprovod. Nehemjáš má z toho radost. Hlavně proto, že ví, že Bůh tu věc vede. Takže jedeme do Jeruzaléma!

Neděle

Neh 2,17

O čem mluví Nehemjáš s obyvateli Jeruzaléma?

Co se stalo v noci

Nehemjáš může konečně začít pracovat. Přesto o tom s nikým tři dny nemluví. Až třetí noc podnikne cestu.

Čti Neh 2, 11-15. Tento přístup je pro Nehemjáše typický. Nevrhá se bezhlavě do svého úkolu, ani všude nehlásí, jaké má plány. Nejdříve shromáždí informace a pozoruje, aby mohl lépe provést svou práci. Potom zjišťuje, jak tento úkol přiblížit ostatním, aby ho dobře pochopili a mohli vzít za svůj.

Čti Neh 2, 17. 18. Ihned po návratu z noční vyjížďky je Nehemjášovi jasné, že nastala doba k provedení plánů. To je důležitá chvíle. Nemůže začít sám, potřebuje spolupracovníky. Musí zatřást lidmi, kteří žijí v tomto stavu už léta, a pomoci jim probudit se, aby mohli jednat.

Teď všechny oslovil. Uvědomují si svůj stav, ale chtěli by vědět, jaké jistoty má Nehemjáš, když chce rozjet tak velkou akci. Je to realizovatelný plán? Vždyť Nehemjáš je pouhý číšník, služebník... Nehemjáš neargumentuje, pouze vypráví, co se stalo v posledních měsících a jak mu Bůh zajistil přízeň a ochranu krále. Chce lid přesvědčit, že Bůh je stále s ním.

K zamyšlení

- ◆ Kdy má člověk právo zatřást lidmi?

Neh 2,18

Jak jedná lid na základě Nehemjášovy výzvy?

Pozor stavenišťě! Vstup zakázán!

Nehemjášovi se podařilo vdechnout lidu odvalu. Důsledky nenechaly na sebe čekat. Nejdříve se všichni připraví, protože to je nutné. Zdá se, že lid je rozhodnut. Nadšení je velké. Jak dlouho vydrží? V tuto chvíli výstavba začíná.

6

Čti Neh 3,1-5. Kdyby se točil film o třetí kapitole Nehemjášově, byly by to úžasné scény. Sta lidí ve výhni slunce opravovala zdi a těžké městské brány. Celé město ožilo, všichni byli ve střehu a každý spolupracoval. Všichni od nejvyššího kněze až po člověka z ulice se zapojili.

Přesto byl řetěz přerušen. Pátý verš říká, že vznešení lidé ze skupiny Tekójských nechtěli pracovat pro svého Pána. Nevíme, proč.

K zamyšlení

- ◆ **Spolupracuje se v církvi? Co to znamená spolupracovat?**

Úterý

Neh 3,34 (4,2)

Jak se posmívali Sanbalat a Tóbijáš?

Městské zdi

Nechme Tekójské vedoucí. Když nechtějí spolupracovat, budou zodpovědní před svým svědomím. Když pomineme tyto neústupné lidi, vidíme velmi pozitivní obraz jeruzalémských obyvatel.

Na lidi, kteří společně pracují, je dobrý pohled. Neznamená to však ještě, že je vždy vše v pořádku. Sanbalat a Tóbijáš, dva představitelé obyvatel z okolí Jeruzaléma, nesouhlasí s aktivitami Nehemjáše.

Čti Neh 3,36-38 (4,4-6). Nehemjáš se cítí osobně napadán. Svůj problém předkládá Pánu Bohu. O výsledku čteme v 38. verši: „Stavěli jsme hradby dále, byly již z poloviny hotovy, protože lid byl srdcem při práci.“

K zamyšlení

- ◆ Jak reaguješ, když se někdo posmívá?
- ◆ Také se někdy posmíváš? Pokud ano, proč?

Neh 4,8 (4,14)

Jak Nehemjáš povzbuzuje obyvatele Jeruzaléma?

Odpor

Lidé měli z práce radost a dílo pokračovalo. Kdyby se totéž dalo říct i o nás! Výsledek tohoto nadšení bylo vidět, i když nepřátelé nesložili ruce do klína.

Čti Neh 4,1-5 (4,7-11). Je třeba zajistit ochranu, protože dělníci by se mohli stát snadnou kořistí. Nehemjáš postavil strážce, které bděly ve dne i v noci. Nepřátelé se domnívali, že lid překvapí, ale čekaly je meče, kopí a luky.

Lidé zůstali bdělí. Polovina vojáků dále budovala, ostatní byli na stráž. Navíc se Nehemjáš s nimi domluvil na signálu: jakmile zazní polnice, shromáždíte se k nám. Nehemjáš věděl, že ve skupině je síla.

Čti Neh 4,6-17 (4, 12.23). V tomto napínavém příběhu vnímáme především Nehemjášův smysl pro organizaci. On však nepřipisuje úspěch vlastním schopnostem. Nehemjáš je dělník, Boží bojovník.

6

K zamyšlení

♦ Jak se choval Nehemjáš? Jak má křesťan reagovat na násilí?

Čtvrtek

Neh 6,3

Co je pro Nehemjáše absolutní prioritou?

Bezhlavý pták

Práce se chýlí ke konci. Zeď je vystavěna, už v ní nejsou trhliny. Už chybí jen brány. To je poslední fáze práce.

Ale Sanbalat a jeho přátelé nemíní zůstat v klidu. Teď použijí lest. Když nemohli ublížit lidu, jistě se jim podaří zničit Nehemjáše.

Čti Neh 6,1-9. Pětkrát poslali k Nehemjášovi posla, aby se přesunul. Ale on na jejich vzkazy odpověděl: „Dělám veliké dílo, proto nemohu odejít.“ Kdyby opustil práci, lid by zůstal jako pták bez hlavy, který neví, kudy dál. Proto také chtěli nepřátelé odstranit Nehemjáše.

Čti Neh 6,10-16.

Krátce nato vymyslel Sanbalat jiný způsob. Nehemjášův příbuzný ho má přimět k tomu, aby utekl k chrámu, protože je v nebezpečí života. To je jistě promyšlené. Počítá s jeho pudem sebezáchovy. Jak odpoví Nehemjáš? „Člověk jako já má prchat? Copak může někdo jako já vstoupit do chrámu a zůstat naživu?“ Lest je tedy zmařena a zdi konečně hotovy.

K zamyšlení

- ♦ Existují poslání, která mají přednost před ochranou vlastního života člověka?

Neh 6,16

Co musí prohlásit sousedé Jeruzaléma?

Stavět, ale...

„Setkáte-li se s mladým člověkem, který našel vyhořelé dveře, zdi v ruinách a Boží dům, který je předmětem posměchu - dejte mu číst knihu Nehemjáše. Ať ji čte stále, tak dlouho, až ji bude umět zpa-
mětí...“ (A. Whyte)

6

Byla to gigantická práce! S odvahou, pomalu, ale jistě zdivo rostlo, navzdory všem problémům a odporu. Můžeme jen žasnout.

Čti Neh 4,4.5 (4,10-11). Byly chvíle, kdy byli dělníci zcela zmateni. Nehemjáš uměl spojit schopnosti a víru, a tak vítězně prošli zkouškou.

Tento příběh nás má vést k přemýšlení. Neopravujeme rozbořenou zeď, a přece máme také úkol stavět. Především má každý z nás před sebou stavbu svého života. Jako skupina máme spolu budovat něco společného. Co vneseme do církve nebo do skupiny mládeže? Každý ví, že to nebývá lehké. Zažil to i Nehemjáš.

Čti Neh 6,16b. Tady si můžeš přečíst, co i od tebe lidé čekají. Přáli by si vidět, co může mladý člověk vykonat s Boží pomocí. „Nikdo neví, co může Bůh vykonat skrze člověka, který se mu bez výhrady odevzdal.“ (E.G.Whiteová)

Uložit

- Dříve než se Nehemjáš pouští do akce, pozorně a bez chvatu sleduje situaci.
- Potom teprve předloží svůj projekt, hledá a nachází spolupracovníky a povzbuzuje osobním svědectvím vřely a nadšením.
- Všichni nechtějí spolupracovat. Někteří sousedé se posmívají a kritizují.
- Dokonce hrozí surovým zásahem. Nehemjáš organizuje ozbrojenou obranu, ale zároveň i další práci.
- Nehemjáš se nenechá odlákat od svého úkolu. Odhalí lest, i když je jeho život ohrožen.
- S Boží pomocí jsou práce dokončeny. Cíl je dosažen. Poznávají to i sousedé.

Otázky k diskusi

1. Je život s Bohem nudný nebo dobrodružný? Nehemjášův byl dobrodružný. Za jakých podmínek se to může stát?
2. Jste ochotni spolupracovat na projektu, který navrhne někdo jiný? Jak reaguješ na ty, kteří nechtějí spolupracovat s tebou ve skupině?
3. Nehemjáš se setkal s odporem. Poznává se křesťan podle toho, že vždy někde narazí?
4. Musí být křesťan poražený? Jak má reagovat na násilí a hrozby?
5. Existují okolnosti, kterými bychom mohli odůvodnit, proč nerespektujeme daná pravidla nebo dokonce Boží přikázání?
6. Vidiš výsledky své práce? Vidiš výsledky práce, kterou koná církev? Jak lze získat dobré výsledky? (1 Kor 1,6)

Pro mně nové:

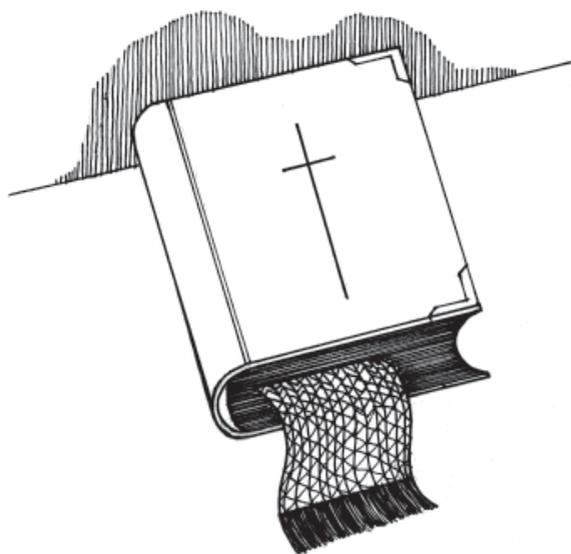
Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Nejen kameny

„Vzhledem k tomu všemu uzavíráme a sepisujeme pevnou dohodu zpečetěnou našimi předáky, levity a kněžími.“ Neh 10,1

V Jeruzalémě se znovu dá bydlet. Byla vykonána obrovská práce. S Boží pomocí se vše dobře dokončilo. Jedenáctá kapitola knihy Nehemjáš vypráví o tom, jak bylo hlavní město znovu obydleno. Předáci se usadili v Jeruzalémě. Ostatní lid losoval a vybral vždy jednoho z deseti, kdo by se usadil ve svatém městě Jeruzalémě; devět dalších zůstalo v jiných městech.

Ve 12. kapitole se popisuje posvěcení hradeb. Za zvuků trub se scházejí levité. Velká slavnost je spojena s díkůvzdáním a zpěvem. Doprovázejí cymbály, hafry a citary. Přicházejí kněží a levité. V chrámu probíhá oběť. Všude je plno radosti. Jeruzalém už není polorozbořeným městem, ale městem Boží slávy.

Zde by mohla kniha končit. Ale nepředbíhejme. Město, to je víc než hradby a kameny. V Jeruzalémě se již dá bydlet, ale ještě je třeba mnoho udělat, než zde bude možno žít. I společenský a náboženský život je třeba obnovit a uspořádat. Je třeba zbavit se toho, co bylo příčinou předchozí bídy a problémů.

Neděle

Neh 5,12

Jak reagovali lidé, kterým adresoval Nehemjáš výtku?

Kdo jsou chudí lidé?

Zatímco se opravám a znovuvybudování hradeb věnovala veškerá pozornost, Nehemjáš ukazoval, že mu nejde v první řadě o kameny a maltu. Staral se také o lidi, kteří měli přijít obývat Jeruzalém.

Čti Neh 5,1-13. Doba byla těžká především pro chudé. Mnoho Židů mělo pole, vinice a domy, které museli prodat, aby zaplatili dluhy, které měli vůči jiným Židům. Když se o tomto stavu věcí dozví Nehemjáš, je rozčilen.

Čti 2 Moj 22,25. Navzdory tomu, že se Nehemjáš rozčilil, ovládne se a zvažuje, co má udělat. Promyslí si následující postup:

- Ukazuje bohatým, v jaké absurdní situaci žijí. Po exilu bylo s velkou námahou dosaženo jisté svobody, a oni teď zotročují jedni druhé.
- Říká, že Izrael má být příkladem pro jiné národy i pro nepřátele. Je vidět, že chápe úkol Izraele tak, jak ho mínil Pán Bůh.
- Sám dává příklad tím, že odpustil dluhy.
- Vyzývá věřitele, aby byli velkorysí. A oni to před kněžími slíbí.

Čti Neh 5,14-19. Tyto verše potvrzují, jak štedře se zachoval Nehemjáš. Jakožto guvernér měl nárok na místodržitelství příjmy, ale neuplatňoval ho. Naopak zval ke svému stolu sto padesát osob.

K zamyšlení

- ◆ **Myslíš, že je třeba napomínat? Kdo může napomínat, kdy a jak?**

Neh 8,1-3

Proč se lid dobrovolně sešel?

Povzbuzení a napomenutí

Jeruzalémské hradby byly obnoveny, a tak se každý zase mohl vrátit domů.

Nehemjáš však nepouští věci z ruky. Ví, že izraelský národ má být obnoven jako svatý, oddělený národ, a k tomu nemohlo plně dojít opravou hradeb. Jelikož k deportaci do Babylóna došlo v důsledku jejich nevěrnosti, Nehemjáš je si vědom, že jen věrnost zákonu je může přivést zpět. Izrael ztratil národní nezávislost. Smyslem bytí Izraele je psaná smlouva v knize zákona.

Čti Neh 8,9. Muži i ženy, dospělí i děti, všichni byli vyzváni, aby přišli vyslechnout Zákon, který předčítal znalec Zákona Ezdráš. Poslouchali pozorně několik hodin. Obtížné pasáže byly vysvětleny tak, aby každý dobře rozuměl. Při čtení jsou lidé tak dojati, že pláčí. Uvědomují si, že tato smlouva byla napsána z Boží vůle a že oni byli nevděční a blázniví. Bůh udělal pro svůj národ tak mnoho!

Čti Neh 8,10-12. V tu chvíli vystupuje Nehemjáš. V dějinách Izraele je skutečně dostatek důvodů k pláči, ale to vše je již minulost. Budoucnost může být zcela jiná. „Dnešní den je zajisté svatý Pánu. Netrapte se! Radost z Hospodina bude vaší záštitou. Netruchlete a neplačte.“ Jak reaguje národ? Poslechne a raduje se, protože pochopil Boží poselství.

K zamyšlení

- ◆ Co jsi prožil při čtení Bible?

Úterý

Neh 8,16

Jaký svátek chtěl národ slavit?

Ne slova, ale činy

Při čtení Zákona byli lidé pohnuti. Byla to chvíle silného dojetí. Můžeme se ptát, jak hluboké city to byly.

Čti Neh 8,13-15. Otcové rodin, kněží a levité se vrátili a chtějí vědět víc. Chtějí dále hledat a podrobně studovat naučení ze zákona. Zaujme je zvláště jeden bod: svátek stánků. Ten jim měl připomínat, jak je Bůh provázel a chránil během jejich bloudění po poušti, když se vydali do zaslíbené země.

V této době se už nejednalo o Egypt, ale o Babylón a Persii. Zajetí bylo díky Bohu za nimi a bylo dost důvodů proč slavit tento svátek stánků.

Čti Neh 8,16-18. Lid připojil k slovům i činy. Připraví stánky z větví a listů a celý týden v nich bydlí. Zpráva v Bibli nám ukazuje, že prožívají velkou radost. A lid to nedělá jen povrchně; každý den čte z knihy Zákona.

K zamyšlení

- ◆ Lid byl připraven aplikovat zapomenuté principy. Které principy bychom, podle tvého poznání, měli dnes lépe uplatňovat my?

Neh 9,2

K čemu se dále lid rozhodl?

Za několik dnů...

Pobývat týden ve stanech z listů nebylo v krásné, prosluněné zemi příliš těžké. Národ ale pochopil hluboký význam tohoto svátku. Izraelci se proto znovu sejdou, tentokrát to bude den postu, smutku a modliteb. Budou vyznávat své hříchy i hříchy svých předků. Může se to zdát podivné, ale v Izraeli tvořili jednotlivci skutečný kolektiv. Teď vyjádřili svůj rozhodný, nový postoj, když vyznávali hříchy svých otců.

7

Čti Neh 9,5-37. Po tomto vyznání přednesli levité modlitbu. Takovou modlitbu, kde jde především o Pána Boha, jeho dobrotu, trpělivost a spravedlnost. V této modlitbě vidíme jediného Boha, stvořitele nebe i země; Boha, který se stará o svůj lid, vede ho a provází; mocného Boha, ale také Boha odpouštějícího a soucitného.

Je to úžasná modlitba, v které je skutečně poznat, že národ se chce vydat jiným směrem.

K zamyšlení

- ♦ Levité hovořili o všem, co Bůh pro svůj lid udělal. Co Bůh už učinil ve tvém životě?

Čtvrtek

Neh 10,1

Čím lid vyjádřil, že bere svůj závazek vážně?

Zpečetění dohody

V 10. kapitole se dočítáme, jak se lid zavázal dodržovat zákon. Nebylo to poprvé, co Izrael přišel k Bohu veden dobrými úmysly a slíbil věrnost. V minulosti k tomu tedy už došlo, ale nezabránilo jim to jít zase špatnou cestou. Můžeme si připomenout, co se stalo na Sinaji. Duch je hotov, ale...

Teď Izrael zpečetuje pevný závazek a vyjadřuje ho písemně. Nevíme přesně, jaký byl obsah. Je uvedeno několik konkrétních bodů, důležitých pro židovský národ:

- Boží zákon,
- odmítnutí smíšených manželství,
- slavení soboty,
- účast na službách v chrámě,
- odevzdávání desátků.

To vše ukazuje, že Izrael je zvláštní lid, oddaný Bohu.

Obdivujeme rozhodnutí lidu. Má opravdu dobrou vůli. Zvláště nás udivuje množství závazků, přísah. To však znamená, že Izrael pochopil, že důvěra k Bohu se projevuje i v maličkostech, a že je pevně rozhodnut vzít věci opravdově. Uvědomují si zároveň, že člověk je slabý.

K zamyšlení

- ◆ Jaké sliby a závazky jsi už vyslovil? Může je Bůh brát od tebe vážně?

Neh 13,14

O co Nehemjáš žádá Boha?

Další nutné reformy

Včera jsi četl, že Izrael sepsal a uzavřel pevnou dohodu. Ale Nehemjáš brzy poznal, že člověk snadno zapomíná. Po několika letech, kdy byl Nehemjáš mimo Izrael, musel konstatovat, že řada věcí se změnila.

Čti Neh 13,1-9. Lid pochopil, že nemůže uzavírat smlouvu s pohany. Když byl Nehemjáš „v zahraničí“, toto přesvědčení se vytratilo. Kněz Eljašib uvolnil komoru v nádvořích Božího domu pro Tóbijáše. Dovedeme si představit Nehemjášovo rozčilení.

Čti Neh 13,10-13. Když se Nehemjáš vrátil ze Šúšanu, konstatoval, že levité i zpěváci, kteří měli být u chrámu, se vrátili domů a pečovali o své pozemky. Co měli dělat, když jim lid nedával peníze, které byly určeny pro chrámovou službu? Nehemjáš tedy domlouvá jednání s představenstvem, aby služby mohly pokračovat.

Čti Neh 13,15-22. Opomíjela se i jiná důležitá věc: svěcení soboty. Nehemjáš nemůže věřit vlastními očima: každý se zabývá svými záležitostmi, kupuje a prodává a ignoruje svatost tohoto dne. Nehemjáš reaguje velmi výrazně: dává příkaz uzavřít brány a rozmístit strážce a hrozí nežidovským příchozím, kteří přicházejí obchodovat.

Čti Neh 13,23-28. Nehemjáše čeká poslední překvapení: vysoký počet smíšených manželství (kde je jeden z manželů pohan). Šalomounův životní příběh ukazuje, jaké důsledky mají taková manželství. Z této souvislosti rozumíme mimořádně energickému zákroku Nehemjáše.

K zamyšlení

- ♦ Nehemjáš byl vytrvalý reformátor. Kde je hranice mezi jednáním reformátora a jednáním diktotára? Jak bys ji definoval?

Uložit

- Nehemjáš vrací řád a sounáležitost do judské společnosti. Vyzývá věřitele, aby prominuli dluhy svým chudým bratrům.
- Svola velké shromáždění lidu, který má slyšet čtení Božího zákona a zohlednit ho v soukromém životě i v životě rodiny a společnosti.
- Národ slaví svátek stánků a vyhlašuje den postu, modliteb a vyznávání.
- Představení lidu podepisují písemný dokument, kterým se stanoví, že lid se zavazuje věrně sloužit Bohu.
- Za Nehemjášovy nepřítomnosti se však smlouva nedodrží. Jakmile se Nehemjáš vrací, znovu začíná základní reformu. Jde o vztahy k cizincům, o dary a desátky, o dodržování soboty a o uzavírání manželství s nevěřícími.

Otázky k diskuzi

1. Je dnes třeba provádět nějakou reformu týkající se solidarity lidí v materiální oblasti? Rozveďte svou odpověď.
2. Jaké místo má Bible ve vašem životě? A ve vaší rodině? Víte, jak správně číst Boží slovo a rozumět mu? Jak můžeme v Bibli najít to, co se má uplatňovat dnes?
3. Patří k víře a k životu církve také slavnosti? Jak může vypadat slavnost k Boží slávě?
4. Udělali křesťané chyby? Mají je vyznávat? Jak? A každý z nás osobně?
5. Máme se zavazovat a uzavírat smlouvy, když je tolik příkladů nedodržovaných závazků? Proč ano? Proč ne? Jak to tedy dělat?

Pro mně nové:

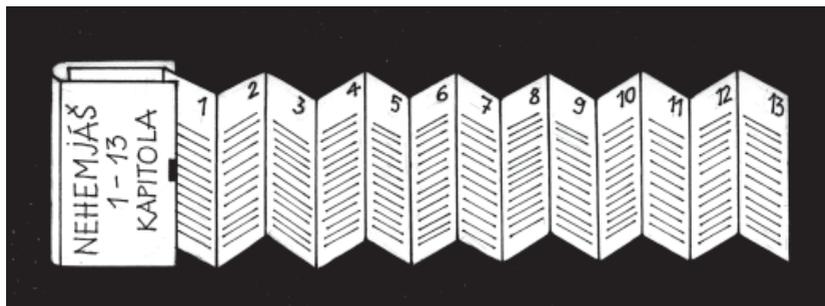
Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Člověk Nehemjáš

„Pamatuj na mne, Bože můj, kvůli tomu a nevymaž mou oddanost, kterou jsem prokázal domu svého Boha a jeho službám!“ Neh 13,14

8

Dověděli jsme se už něco z Nehemjášova života. Pochopili jsme, o co mu šlo. Realizoval velké plány, které si v Boží bázní stanovil. Jistě se nám líbí jeho iniciativa a důvěru v Boha.

O několik století později, než žil Nehemjáš, napsal Ben Sirah: “Vzpomínka na Nehemjáše je velkolepá. Vystavěl zbořené hradby, znovu budoval chrámovou předsíň, opravil brány a znovu vystavěl domy.”

Přesto se s Nehemjášem ještě neloučíme. Chceme ho více poznat jako člověka. Jaké měl motivy, jaké dary a v čem byl slabý...

Neděle

Neh 8,9

Jaké poslání měl Nehemjáš a jaké Ezdráš, ve své době hlavní představitelé Judejců?

Nebyl knězem

Kniha Ezdráš i kniha Nehemjáš mluví o znovuvybudování Jeruzaléma a o Božím lidu po exilu. Také o roli, kterou hrály tyto hlavní dvě osobnosti. Ezdráš i Nehemjáš ctili a milovali Boha. Měli rádi i svůj národ a dali vše pro jeho pozvednutí. Přesto je mezi těmito dvěma muži zásadní rozdíl.

Ezdráš je kněz a zákoník (znalec zákona), tedy odborník, co se týká zákona a náboženských záležitostí. Nehemjáš není kněz, je energický a odvážný laik. Nezáleží tolik na tom, zda studuješ na semináři a připravuješ se pro práci v Božím díle jako odborník, nebo zda se připravuješ na jiné povolání. Pán Bůh tě můžeš použít podle svého rozhodnutí a podle tvého odevzdání tam, kde budeš. Nehemjáš byl králův číšník, potom vedl stavební práce v celém Jeruzalémě. Podstatné je, jakou vizi života máš a jak se na svůj úkol připravíš.

Od začátku jsme viděli, že Nehemjáš je muž, který chce vše dělat co nejlépe. Skutečnost, že král Artaxerxes mu byl nakloněn, ukazuje, že Nehemjáš vždy důsledně plnil své úkoly. Nehemjáš byl v náboženské oblasti laik, možná jako ty, ale dělal pro Boha práci, která měla velkou hodnotu.

K zamyšlení

- ♦ Znáš nějakého studenta Teologického semináře? O co mu jde především?
- ♦ Guvernér Nehemjáš, kněz Ezdráš a levité (kněží) konali společnou práci pro svůj lid. Co z toho usuzuješ?

Neh 1,10; 2,5; 13,11a

O co se Nehemjáš zajímal především?

Nehemjášovy hlavní zájmy

Nehemjáš, jak víme, byl laik, ale měl stejné zájmy jako Ezdráš, tedy: Boží chrám, Boží město a Boží lid.

1. Rekonstrukce chrámu je prvním úkolem lidu po návratu z exilu. Svatyně je totiž konkrétním znamením Boží přítomnosti uprostřed jeho lidu. Hlavně v knize Ezdráš čteme o postupu při znovubudování chrámu i o tom, jak jsou obnoveny chrámové služby. V knize Nehemjáš poznáváme, že králův číšník považoval chrám za střed, kolem kterého se vše děje. Proto Nehemjáš upoutává pozornost lidu na zanedbané chrámové služby.

2. Chrám má velmi úzký vztah k samému městu. Protože se Nehemjáš stará o osud svatého města, žádá o povolení k opravě hradeb i domů. Toto město je symbolem Božího lidu. V Nehemjášových očích měla stavba městských hradeb také náboženské pozadí. Celá reforma, kterou později zavádí, ukazuje, že Nehemjášovým jediným cílem je restaurování Jeruzaléma jakožto svatého města.

3. Chrám i město mají svůj význam teprve tehdy, když lid v něm najde ztracený ideál. Má to být společenství, který vrací význam pojmu „Boží lid“. Tato komunita, kterou násilně otrásl odvrácení do babylónského zajetí, má být znovu postavena na jediném pravém základě, tedy na věrnosti Božím zákonu. Z toho vycházejí všechna pravidla vymezující zákon a bohoslužbu. Vidíme také, že slavnostní čtení zákona je hlavním prvkem budoucí služby v synagoze.

8

K zamyšlení

- ♦ **Jak se může v dnešní době projevit zájem věřícího o chrám, město a lid?**

Úterý

Neh 2,4b

Jak bys popsal Nehemjášovu víru?

Víra v akci

Nehemjáš dobře ví, kým je Bůh v jeho životě. Nehemjáš je muž víry a modlitby. Není to snílek ani mystik. Čti si verše, kde se mluví o jeho důvěře a o schopnosti a potřebě modlit se.

Čti Neh 1,5-11. Nehemjáš se dovídá záporné zprávy a je jimi velmi rozrušen. Zůstává mu jediná pomoc, a to je modlitba. Když se modlí, dostává inspiraci a sílu, které potřebuje.

Čti Neh 2,4.5. V modlitbě jsou nejhlubší kořeny Nehemjášova života. Závažná rozhodnutí předkládá nejdříve Bohu.

Čti Neh 2,12.20. Nehemjáš je pevně přesvědčen, že Bůh ho povolal k tomuto úkolu. Tato jistota mu v problémech dává odvalu. Proč by se tedy zbytečně staral? „Sám Bůh nebes způsobí, že se nám to podaří!“

Čti Neh 4,3.9.14. Problémy jsou stále větší, Nehemjáš se proto modlí intenzivněji. Modlitba posiluje jej i celý lid a pomáhá jim pokračovat v práci. Když se jim nepřátelé smějí, Nehemjáš předkládá tuto záležitost Bohu v modlitbě: „Slyš, Bože náš, že jsme v opovržení...“ Roste jistota, že lid má sílu od svého Boha: „Náš Bůh bude bojovat za nás.“

Čti Neh 6,16. Nakonec musí i nepřátelé připustit, že Bůh je s Nehemjášem a s Božím lidem.

K zamyšlení

- ◆ „Mnoho křesťanů nemá potřebu se modlit, protože se neangažují v Boží věci.“

1 Kor12,7-11.28

Jaké dary Nehemjáš měl a vložil do služby Bohu?

Nadání

Když chceme pochopit, proč měl Nehemjáš úspěch, vzpomeňme také na jeho nadání. Nepomůže ti totiž modlit se, když nevložíš své schopnosti do služby Bohu. Chceme si prostě objasnit několik skutečností, které přispěly k úspěchu celé akce.

1. Nehemjáš je přemýšlející muž. Umí vyčkat na příznivý okamžik. Umí mluvit s lidmi a vzbudit jejich iniciativu. Tak jedná s králem, s lidem i s bohatými v národě. A lidé se angažují!

2. Nehemjáš je rozený vůdce. Není to diktátor, ale muž, který ví, co to znamená vést. Spíše přesvědčuje, než by dával příkazy. Umí také vést k poslušnosti. I jeho příklad inspiruje ostatní k činnosti. Nerozděluje příkazy od zeleného stolu, ale zajímá se o to, co se děje, a sám je uprostřed dění.

3. Nehemjáš je dobrý organizátor. Všichni pracují a nejsou zmatky. Každý má vlastní úkol, úsek, za který zodpovídá. Práce je koordinovaná. Je zde jednota. Nehemjáš úspěšně zajišťuje i obranu.

8

K zamyšlení

◆ Máš obdarování? Jaké nadání to je? Můžeš ho použít v Božím plánu?

Čtvrtek

Neh 5,16

Jaké morální nároky měl Nehemjáš sám vůči sobě a vůči svým spolupracovníkům?

Vzor

Nehemjáš stojí vždy vpředu. Dokáže zapojit všechny. Potřebovali bychom i dnes takové lidi. Co vlastně stimulovalo lid? Jistě také Nehemjášův příklad. Když chceme lidi motivovat, potřebujeme sami mít nadšení. Když chceme budovat nějaký projekt, musíme svým působením dokázat, že věříme v úspěch té věci a že na ní s radostí pracujeme. V tom všem byl Nehemjáš příkladem.

Čti Neh 4,10-14. Když lid slábl, Nehemjáš stále důvěřoval. Takový postoj se předává, je komunikativní, přímo nakažlivý.

Čti Neh 4,17; 5,16. Nehemjáš zůstává aktivní po celou dobu, kdy práce probíhají. Nebojí se ušpinit si ruce. Je jedním z prvních dobrovolníků, když je třeba udělat něco navíc. Nezneužívá své postavení guvernéra, aby se vymlouval nebo vyhnul práci.

Čti Neh 5,10.14-19. Jako guvernér měl Nehemjáš právo na určité přednosti. Mohl přijímat daně a příjmy jako to dělali jeho předchůdci. Ale Nehemjáš to nedělá. Místo aby měl požadavky, poskytuje pravidelně stravu 150 osobám. Když vznikají sociální problémy, jako první promíjí dluhy.

Čti Neh 10,1. Lid sestavuje vyjádření své vůle provést reformu. Nehemjáš jako první projevuje svou solidaritu a připojuje ke smlouvě svou pečeť.

K zamyšlení

- ◆ Je možno být příkladem a přitom neznechutit tím lidem?

Neh 13,31

Co obsahuje Nehemjášova modlitba?

Nehemjáš a ty

Udělal jsem malou anketu. Ptal jsem se lidi, jestli znají Nehemjáše.

Odpovědi byly následující:

- „Moc ne.“
- „Není to ten prorok nářku?“
- „To je malý prorok.. Já nevím...“
- „Není mi sympatický...“

Pochopil jsem, že není zbytečné studovat společně knihu Nehemjáš. Přesto není nejdůležitější vědět, co vše Nehemjáš udělal. Důležité je poučit se z té knihy. Tady je několik témat k meditaci:

1. Který Nehemjášův rys mě nejvíc ovlivnil?
2. Co se mi na něm nejvíce líbí? Mohu to dělat podobně?
3. Co se mi na Nehemjášovi nelíbí?

8

K zamyšlení

- ◆ **Inspirovalo tě studium tohoto úkolu k jiné nebo hlubší angažovanosti? Napiš si o tom pár vět; tak si věci nejlépe upřesníš.**

Uložit

- Nehemjáš není profesionál teolog, kněz... Není ani odborníkem stavitelem, ani sociálním organizátorem. Je číšníkem a žije v blízkosti krále. Je ochoten spolupracovat s jinými, také s profesionály z náboženské oblasti, jakým je Ezdráš.
- Zabývá se určením svého národa, jeho úkolem, a proto mu záleží na chrámu, městě a na vztahu národa k Bohu.
- Věřit neznamená pro Nehemjáše pouze se hlásit k určitému myšlenkovému systému. Má osobní vztah k Bohu, který se projevuje modlitbou, a angažuje se svým jednáním ve službě Nejvyššímu a jeho lidu.
- Do tohoto projektu vkládá všechny své schopnosti: moudrost, nadšení i umění vést.
- Nesleduje osobní zájmy. Je příkladem v práci a službě a umí se ztotožnit s lidmi.
- Je dobré Nehemjáše znát a nechat se inspirovat jeho životem.

Otázky k diskuzi

1. Jaký je rozdíl mezi „laikem“ a „knězem“?
2. Jak se může Boží plán stát středem našeho zájmu?
3. I nepřátelé Judy uznali, že s Nehemjášem je Bůh. Jak mohou nevěřící lidé poznat, že Bůh je s námi?
4. V čem by si z nás nikdo neměl brát příklad?
5. Byl Nehemjáš dokonalý? Co nám říká jeho modlitba, ve které překládá Bohu, co vše dobrého udělal?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Neděle

2 Moj 2,23.24

Co prožívali Izraelci v Egyptě?

Otrocká práce v Egyptě

Jákobova rodina se kdysi v době hladu a na faraonovo pozvání přestěhovala do Egypta. Když zemřel panovník, který znal Josefa, postavení Izraelců se změnilo. Zůstávali však stále zvláštním národem.

Protože jich přibývalo, Egyptané začali mít strach. Panovníkovi se však nezdálo moudré vykázat je ze země. Byli schopnými pracovníky a také přispěli k bohatství Egypta. Král je potřeboval. Pracovali na stavbách.

Faraon chtěl zmírnit obavy z izraelského povstání. Proto jim byla uložena tvrdá práce při stavění měst pokladů jako Pitom a Raamses (2 Moj 1,11). Tlak na izraelský národ byl stále intenzivnější.

K zamyšlení

- ◆ Za jakých okolností je práce ponížením?
- ◆ Hledej další důvody, proč se vyvolený národ cítil v Egyptě ponížen.

Čti 5 Moj 32,16

Co víme o egyptském náboženství?

Cizí bohové

Život Izraelců v Egyptě označuje Bible za otroctví, službu. Upadnout do poroby, být v područí jiného národa, znamená nesvobodu, těžkou práci, hrozí však i podřízenost božstvu toho národa, který zotročil.

Jaké bylo egyptské náboženství?

- Egyptané byli silně náboženským národem. Jejich zbožost se projevovala zvláště v péči o mrtvé a v úctě k mnoha předmětům a živočichům, které pokládali za posvátné (býk, beran, kočka, sokol, ibis aj.)

- Nejvýznamnější byla víra v posmrtný život. Zájem o záhrobní život byl tak silný, že náboženství prakticky ztratilo vliv na každodenní život a zvrhlo se v pověry.

- Král byl nazýván „dobrým bohem“ a pokládán za inkarnované božstvo. Egypt byl zemí mnoha bohů. Byla to božstva přírodních sil (hlavně božstvo slunce Re), bohové určitých vlastností (moudrosti...) a bohové míst. Bohové přírody byli zastoupeni zvířaty a ptáky. Kosmická božstva, personifikující přírodní síly, byla považována za národní nebo světová božstva. Bylo jich všech tolik, že byli řazeni do rodin po trojicích a devaterech. Proto bylo v Egyptě také mnoho chrámů. Každému bohu připadal jeden domov neboli chrám a s nim i kněží, oběti, festivaly, rituály a náboženské ceremonie. Každý bůh byl také úzce spjat s politikou. Pro prosté obyvatele byl však nejdůležitější „místní“ bůh.

Jákovovi potomci strávili několik století v pohanském Egyptě. Izraelští proroci ještě později vytýkali svému národu egyptské modlářství. Poprvé čteme o uctívání obrazu mladého býka ve zprávě o putování Izraelců z Egypta, podruhé když se Jarobeám vrátil z Egypta (1 Král 12,28).

K zamyšlení

- ◆ Čti 2 Moj 20,2-6. 8-11.
- ◆ Jak je možné, že Izrael nebo my ostatní lidé jsme schopni zaměnit Boha Záchrance a Boha Stvořitele za jiné, cizí bohy a uctívat je?

Úterý

2 Moj 12,21-23.27

Izraelci byli vysvobozeni z otroctví.

Jak byli zároveň vysvobozeni ze smrti?

Odchod z Egypta

Boží vysvobození z Egypta je velká dějinná událost. Jak k němu došlo? Jak reagoval Pán Bůh na nářek Izraelců? Proč?

1. 1 Moj 15,13. Pán Bůh slíbil Abrahamovi, že po 400 letech přijde národ Abrahamových potomků zpět do země, kterou jim připravil, do zaslíbené země. Vyvolil si ten národ, aby na světě tlumočil Boží vůli. A připravil jim také zemi. Prvním důvodem tedy bylo Boží předpovězení, slib, proroctví o Božím příchodu, které nastanou v určenou dobu.

2. 2 Moj 6,5-9. Ještě jedna okolnost byla důležitá. Izrael si uvědomoval svou situaci, volal a prosil o pomoc. A Hospodin odpověděl na prosby. Byla to pomoc, řešení už dávno připravené.

Po ranách a mnoha problémech bylo skutečné vysvobození možno díky krvi zabiteho beránka.

Při odchodu z Egypta si ovšem národ ještě neuvědomoval, jak daleko jsou sami od Boha. V zemi otroctví nebyli utlačováni jen fyzicky, ale zvykli si také na hmotné představy božství. Nebylo pro ně snadné pochopit jsoucnost a charakter Neviditelného. Proto jim Bůh dal znamení své přítomnosti. Nejdříve oblakový a ohnivý sloup a potom svatyni. Bůh si přál, aby postupně stále lépe rozuměli vznešenému určení, které pro ně měl.

K zamyšlení

- ◆ Krátce po vysvobození z Egypta, ještě na cestě do Kenaánu, dostal Izrael od Boha zákon. Jaká byla role zákona? Znamená zákon omezení hned poté, co byl člověk osvobozen?

Iz 10,24.25**Co vše víme o Assyrské říši z Bible?
Co ses doveděl jinde?**

Assyrské zajetí

Assyřané jsou snad první ze starověkých národů, kteří zavedli deportace aspoň vedoucích mužů podmaněných říší a království do vzdálených území, aby tak znemožnili jakékoli jejich spojení s těmi, kteří byli ponecháni v zemi. Když přesto došlo k zastavení uložených poplatků a nepomohly ani trestní výpravy, sáhlo se k deportaci většiny obyvatelstva. Také Babyloňané přijali tento způsob trestu. Jen tak bylo možno udržovat rozsáhlé panství v poddanství.

Za krále Achaze asyrští králové postupovali ve snaze zmocnit se Úrodného půlměsíce. Assyrské zajetí se týkalo desítky kmenů Izraele. V roce 722-21 př. Kr. bylo odvedeno do zajetí 27 000 obyvatel, hlavně šlechticů, kněží a vlivnějších osob. Na jejich místa byli dovedeni syrští obyvatelé, aby splynuli s pozůstalým izraelským obyvatelstvem (2 Král 17,24).

Celkově však lze říct, že Judsko přežilo asyrský imperialismus. Vládci Asýrie se stali hrozbou mnoha zemí. Sledovali svůj cíl, aby všechny národy uznaly nadvládu ninivských bohů, které vyvyšovali nad Nejvyššího.

Přečtěte si Ezechiellovo proroctví o Asýrii: Ez 31,10-16.

9

K zamyšlení

- ♦ Máš k dispozici přehlednou mapku, která ti umožňuje orientovat se v těchto dějinách starého Izraele?

Čtvrtek

Jer 25,11.12

Jak dlouho měl trvat babylónský exil?

Babylónské zajetí

To se týká v podstatě země judské. Po dobu čtyřiceti let prorok Jeremjáš věrně upozorňoval svůj národ a předával Boží poselství o tom, že přijde trest, když se nevzdají modloslužby a neustálého napodobování pohanických národů. Formou různých podobenství jim sděloval, že je Bůh vážně varuje. S Jeremjášem zacházeli tvrdě. Za několik let byl babylónský král použit za nástroj Božího hněvu proti judské zemi, jejíž lid nedělal pokání a nezměnil své činy a postoje.

Roku 605 př. Kr. přitáhl Nebúkadnesar k Jeruzalému, vyloupil chrám a odvedl do vyhnanství některé z královských synů. R. 597 odvedl krále Joachina s jeho matkou a manželkami, s princí, se 7000 předními z lidu a s 1000 řemeslníky. R. 586 vypálil jeruzalémský chrám, rozbořil Jeruzalém a odvedl zbytek významnějšího obyvatelstva. V zemi nechal jen chudinu, rolníky a vinaře, aby země úplně nezpuštěla. Ale ani to nestačilo. Po pěti letech byla odvedena do Babylóna další skupina zajatců.

Čti Žalm 137. V babylónském zajetí mohli Židé stavět domy i obchodovat. Někteří měli i vlivná postavení (viz např. Daniel, Ester, Nehemjáš...). Jejich hospodářská situace nebyla špatná. Měli také své komunity. Co však bylo pro exulanty v Babylóně stále smutné, bylo vědomí, 1. že nejsou ve své zemi, 2. že Boží město a chrám jsou zničeny, 3. že Boží jméno je poníženo.

Až roku 539 př.Kr. se zmocnil Babylónie Kyros, který r. 538 (po 70 letech prorokovaných Izajášem) dovolil Židům vrátit se do vlasti a vystavět chrám. Vrátilo se kolem 43 000 Židů. O dalších událostech, o obnově hradeb atd. jsme četli u Nehemjáše. Píší o nich i knihy: Ezdráš a Ester.

K zamyšlení

- ♦ **Znáš situace, kdy může se být svobodný občan v demokratické společnosti stát otrokem?**

Řím 8,22.23

Kdo a co je poniženo i dnes?

Vysvobození a návrat domů

Čti 1 Moj 3,22-24. Nekonec si připomeňme úplně první vyhnanství. Bůh musel vyhnat Adama a Evu z ráje, aby je zase mohl jednou do ráje přivést. Dosud jsme v zemi hříchu, kam si nás odvedl Boží nepřítel.

Nejen člověk, ale i země se hříchem člověka dostala pod moc Božího nepřítele a zpátky mohla být získána jen plánem vykoupení. Bůh stvořil zemi, aby na ní bydleli šťastní lidé. „Vytvořil zemi, učinil ji..., nestvořil ji, aby byla pustá, vytvořil ji k obývání.“ Toho bude dosaženo, až obnovená Boží mocí a osvobozená od hříchu a bolesti se stane věčným příbytkem vykoupených.

Celá země i my lidé jsme pokořeni Božím nepřítelem a všemi projevy zla. Lidé se vzájemně zubožují, ponižují a dokonce se vzájemně zabíjejí. Žijeme v těle, které dosud podléhá smrti.

Čti Řím 7,24; 1 Kor 15,26.54. V čem je naděje nás lidí, exulantů pocházejících z ráje?

Hřích znetvořil člověka, ale na nové zemi bude opět Božím obrazem. Naše ponížená těla, jak říká apoštol, budou odrazem Boží slávy.

K zamyšlení

- ♦ **Co dělá nebeský Otec a Boží Syn pro to, abychom se mohli vrátit do ráje? Najdi několik biblických textů o tom, jak se na tuto chvíli připravuje nebe.**

Uložit

- Otroctví, vyhnanství a exil pokořují člověka nebo národ, protože jsou projevem násilí a nadvlády jiných národů nebo jedinců.
- Bůh někdy dopouští tyto události a používá je k tomu, aby zase lidi přivedl na cestu svobody.
- Bůh má připraven plán vysvobození, pomoci a záchrany. Často přesně stanoví čas, kdy dojde k jeho spasitelnému činu, k záchraně a vysvobození.
- Bůh ale také čeká na vyjádření lidí, na jejich volání o pomoc.
- Historická zkušenost babylónského zajetí i vysvobození z něho měla pro starozákonní lid nesmírný význam duchovní i společenský. Celý způsob jeho života se tím změnil.
- Poslední nepřítel, který dosud pokořuje člověka i celou zem, bude zničen „dechem Božích úst“.

Otázky k diskuzi

1. **Máte přehlednou mapku, která vám pomůže orientovat se**
 - v dějinách Izraele v době putování po poušti,
 - za asyrských výpadů a - v době babylónského zajetí?
2. **S darem svobody je třeba umět zacházet. Jak to, že se jednou už osvobozený člověk nebo národ může zase dostat do vězení, do otroctví nebo exilu - zase být ponížěn a nesvobodný?**
3. **Jakou svobodu můžeme mít už nyní? 1 Kor 7,23?**
4. **Jak může člověk brát svobodu jinému člověku? Čti Neh 5,8**

Pro mně nové:

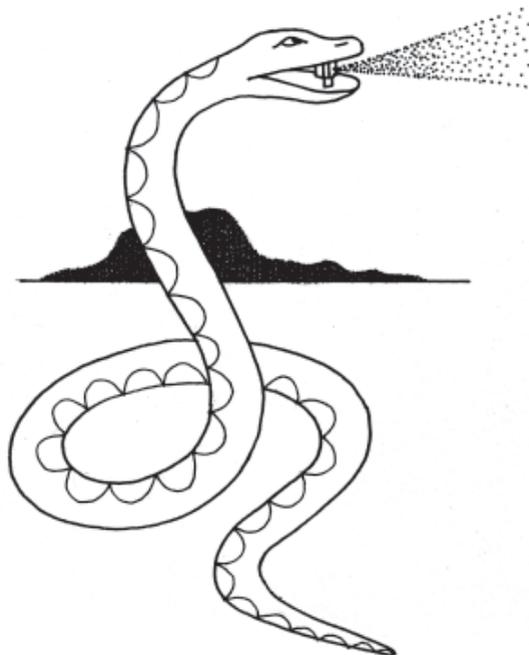
Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Je Bohem Stvořitel – nebo had-nepřítel?

„Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.“ 1 Moj 3,5

Tajemný had v ráji zpochybňuje prvenství Boha Stvořitele nad vším, co existuje. Je to svrchované prvenství, které Mojžíš ukazuje od prvního verše: „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“

Tomuto Nepříteli-hadu se podařilo dovést naše prarodiče k tomu, aby odmítli dvě instituce, které tvoří podmínky pro blaho člověka: sobotu, která spojuje člověka s Bohem, a spojení muže a ženy navzájem i s Bohem.

V čem vlastně spočívá drama, které rozpoutal had v ráji? Co máme my pochopit z Mojžíšovy zprávy, když víme, že vše je napsáno pro naše poučení?

Neděle

2 Moj 4,1-5

Proč dal Bůh Mojžíšovi znamení hada poraženého holí, když ho chtěl povzbudit k jednání s faraonem?

Symbol hada

Když Izrael po 430 letech odcházel z Egypta, byl do určité míry poznamenán egyptskou kulturou, filozofií a náboženstvím. Sám Mojžíš, který byl určen stát se hlavou Egypta, rozuměl všem tajemstvím této úžasné civilizace.

Z hodin dějepisu si asi vzpomínáš, že vrcholné božstvo-zvíře dominovalo všem ostatním božstvům-zvířatům. Vládlo však i nad lidmi a egyptští vládcí nosili na čele jeho symbol. Byl to had cobra uraeus. Možná ho nosil i Mojžíš. Proto mu Bůh dává u hořícího keře nástroj, kterým má porazit hroznou egyptskou moc, symbolizovanou hadem. Vírou a v Boží moc bude Mojžíš schopen porazit tuto děsivou sílu.

Had nebo ocas hada představuje v Bibli např.

- falešného proroka, který svým ocasem přináší blud (Iz 9,14);
- moc zla (Zjev 9,19);
- svůdce lidí i andělů (Zjev 12,4).

Mojžíšův boj s faraonem byl součástí boje Stvořitele a jeho lidu proti nepříteli Boha i člověka - proti hadovi (Zjev 12,9).

K zamyšlení

- ♦ Zamysli se nad symbolikou hada a draka, kterou má Bible pro Božího nepřítele, Lucifera.

2 Moj 7,8-13

Co sledoval Bůh tímto zázrakem, který se odehrál před faraonem?

Čím byl had pro Egyptany

Had byl významným egyptským božstvem. Znázorňovalo ho mnoho umělecký předmětů. Malby a sochy dokazovaly jeho všudypřítomnost a přední místo v egyptské kultuře.

Egyptské umění spojovalo symbol hada se sluncem. Had je symbolem boha-slunce Re. I proto je symbolem na čele egyptských králů. Had cobra uraeus je prostředníkem mezi bohy a lidmi. Symbol hada představuje sluneční energii, která zajišťuje život, podobně had z ráje říká, že je schopen vyzvednout lidstvo do řádu nesmrtelných bohů. Ramsesova hrobka ukazuje slavného faraona s velkým hadem na čele. Podle umístění hada vidíme, že vládce měl skrze hada přijímat energii, nesmrtelnost a okultní schopnosti.

Mojžíš, který žil v tomto egyptském prostředí, představuje však hada jako bytost, kterou stvořil Bůh a která se v ráji vzepřela řádu stvoření. Had je představen jako zlořečený tvor, jako Boží protivník.

10

K zamyšlení

- ◆ Čti 2 Moj 5,2. Proč se farao, který měl ve znaku hada a slunce, vyjadřoval tak pohrdavě o židovském Bohu?

Úterý

1 Moj 2,1-3

Jak se svěcením soboty člověk přiznává k tomu, že přijímá Boha jako svého Stvořitele? Odmítá tím podřídít se hadu?

Had - symbol starověkého panteizmu

Egyptané, panteisté, uctívali přírodní síly podobně jako ostatní národy. Pro ně bylo vše bohem a bůh byl ve všem. Kdyby psal o počátku světa Egyptan, byl by napsal: Na počátku země a nebe byly bohem. Panteizmus je oslavou vesmíru. Bůh v něm není osobou, ale vnitřní silou všeho, co existuje, a vše je božstvem.

První kapitola Bible však demytologizuje staré kultury.

1. Bylo uctíváno světlo, voda, rostlinstvo, slunce, planety, zvířata i lidé. Mojžíš však nepíše, že všechno stvoření je dílem neosobní energie, ale dílem Boha lásky, který je moudrý a tvoří: „Bůh řekl...“

2. Panteizmus věří v evoluci. Mojžíš naproti tomu ukazuje, že vše bylo stvořeno podle svého druhu a ve své oblasti to bylo dokonalé. Tím je řečen úplný opak toho, co přináší evoluční pojetí.

V závěru zprávy o stvoření představuje Mojžíš sobotu jako vrcholný protiklad evolucionizmu a panteizmu. Sobotou ctíme Boha Stvořitele, ne stvoření. Přírodu máme respektovat, jsme její součástí, ale jsme stvořeni k Božímu obrazu; to nám Stvořitel připomíná sobotou.

K zamyšlení

- ♦ Jaký znak nesu na čele, ve své inteligenci, já dnes?

5 Moj 4,19.20.23

Proč Bůh zakázal svému lidu uctívat přírodní síly i vesmír a jeho planety?

Lucifer, první obránce panteizmu

Had z ráje představuje v Bibli Božího odpůrce (satana), ďábla, starého hada (Zjev 12,9), protože on se první postavil proti Bohu Stvořiteli tím, že chtěl sám být Bohem.

Původně to byl vznešený cherub, anděl ochránce. Když se postavil proti Bohu, varuje před ním Bible i tím, že vystihuje jeho charakteristiku v názvech: had a drak. Tato dvě zvířata patří nejslavnějším panteistickým civilizacím starého Blízkého Východu: Egyptu a Mezopotámii.

Když se Lucifer vzbouřil proti Nejvyššímu (Iz 14,14), rouhá se. Jako stvořená bytost chce být rovný Stvořiteli. I dnes využívá padlé anděly, aby prostřednictvím spiritismu sváděl lidi. Panteismus vždy vyústí v okultismus. Angažují se v něm neviditelné síly.

Nepřítel se snaží vtáhnout lidstvo do své vzpoury proti Stvořiteli. Používá hada jak médium. Jeho ústy vyjadřuje své svody a polopravdy. Jsou to základy panteizmu a okultizmu. Had se proto stal symbolem panteizmu ve všech náboženstvích na celém světě. Ve slovech, která řekl nepřítel ústy hada, se lidstvo setkává s kultem vlastního já a s kultem přírodních sil.

10

K zamyšlení

- ♦ Jaký je rozdíl v tom, zda věřím či nevěřím v osobního Boha?

Čtvrtek

1 Moj 1 až 3,6

V čem se biblická zpráva o stvoření liší od panteizmu hada?

První kniha Mojžíšova neboli antimýtus panteizmu

Mojžíšova zpráva o stvoření popírá hadův mýtus, s kterým se Mojžíš setkal i v egyptském náboženství:

1. Nebe a zemi stvořil Bůh, ne to neosobní vesmírná síla.
 2. Biblická zpráva ukazuje, že Bůh koná své činy v čase a člověka učí, jak nakládat s časem, protože čas se nevrací. Evolucionistické pojetí, reinkarnace je naopak založeno na cyklickém pojetí času.
 3. Panteizmus vede k uctívání přírodních sil: vody, světla, vzduchu, rostlin, planet, zvířat. Mojžíš ukazuje, že to jsou stvoření a neosobní síly, které jsou vedeny jedinou inteligencí Stvořitele.
- Eva byla vyzvána, aby jedla ovoce. Když se rozhodla vzít si je, znamenalo to, že se chce sytit a žít z jiných zdrojů než z Božího zdroje, ze stromu života. Rozhodla se vlastně čerpat domněle život ze sebe a z přírody.

K zamyšlení

- ◆ Najdi biblické texty, kde strom představuje lidstvo.

1 Moj 3,1-6

Poslechnout hada a nechat se jím žít znamená přijmout pojetí Boha, život a smrti zcela jiné, než pojetí, které předkládá Bible. Je to i popření soboty.

Podvod v Eden

1. „Budete jako bohové.“ Eva nechce být závislá na Bohu, který vládne vesmíru. Člověk nakonec tak považuje vesmír za svého boha.

2. „Nezemřete.“ Eva se nyní považuje za nesmrtelnou ve své podstatě. Tento svod přetrvává: víra v reinkarnaci, v nesmrtelnou duši...

3. „Otevřou se vám oči.“ uvidíte duchovní, okultní svět. Eva v důsledku chce mít přístup k silám vesmíru, kterým se lze přiblížit jen v okultizmu, a to prostřednictvím tyрана a Božího nepřítele.

4. „Poznáte dobré a zlé.“ Pokud by neexistoval Bůh Stvořitel, který stanoví absolutní pravdu, každý má osobně přístup k vševědoucnosti (znát dobré i zlé), když se probudí jeho vlastní energie a když bude mít schopnost souznít s okolím. Každý si má sám stanovit vlastní zákon, určit, co je pro něho dobré a co zlé. Z toho vzniká morální relativismus.

5. „Opravdu Bůh řekl?“ Had vede Evu k tomu, aby odmítla samu podstatu Božího zjevení.

6. „Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte..., budete jako Bůh.“ Pokud by stačilo jíst ovoce, aby se člověk stal jako Bůh, pak by Bůh nebyl Bohem, ale pouze bytostí, která objevila tajemství života a druhým zakazuje přístup k němu, aby měla výlučné poznání a moc.

7. „Strom slibující vševědoucnost.“ Eva uvěřila, že náboženství, jaké nabízí had, umožňuje neustálý vývoj mozku a je vlastně samozbožštěním. Náhle se jí víra v Boha Stvořitele zdála jako svazující a ohlupující.

K zamyšlení

- ◆ **Byl první hřích člověka také hřichem proti sobotě? Zdůvodni.**

Uložit

- Ve všech přírodních náboženstvích je symbol hada spojován s původem země a vesmíru. Je uznáván jako původní bůh, jako symbol životní energie, země, slunce, měsíce, hvězd a zvěrokruhu.
- Jako takový představuje nesmrtelnost. Hlídá vstup do záhrobí. Je prostředníkem mezi světem živých a světem mrtvých.
- Od prvních stránek Bible jde o to, zda důvěřovat Bohu živých, Bohu Stvořiteli, nebo spoléhat na prohlášení hada.
- Když se prarodiče rozhodli, že chtějí být jako bohové - bez Boha, zjistili, že jsou „nazí“. Právě proto, že byli už bez Boha.
- Do obsahu věčného evangelia, které se všude hlásá (Zjev 14,7), dal Bůh důležitou zprávu o smyslu soboty, aby lidé uctívali toho, který stvořil „nebe, zemi, moře i prameny vod“.
- Je třeba konstatovat, že lidstvo bylo od počátku konfrontováno s kulty přírody (z nich vycházejí spiritualistické ideologie) a s panteizmem (kde vše zjevuje neosobní, božskou moc v cyklických formách života).

Otázky k diskuzi

1. Proč každá výpověď o jednotlivých stvořitelských dnech začíná slovy: „I řekl Bůh...“
2. Bůh řekl: „Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.“ Had tvrdil: „Nikoli, nepropadnete smrti.“ To je problematika Edenu. Proč byla smrt hlavním bodem rozhovoru před pádem člověka?
3. Připomeňme si, že vládcové Egypta, kteří byli pokládáni za bohy, nosili na čele symbol hada. Proč jako adventisté říkáme, že Boží pečeť je respektování soboty? Čti Zjev 7,3 a 14,1.
4. Proč říká Bible, že Manaše dělal to, co je zlé v Božích očích, když provozoval kult slunce a měsíce? (1 Par 33,1-13)

Pro mně nové:

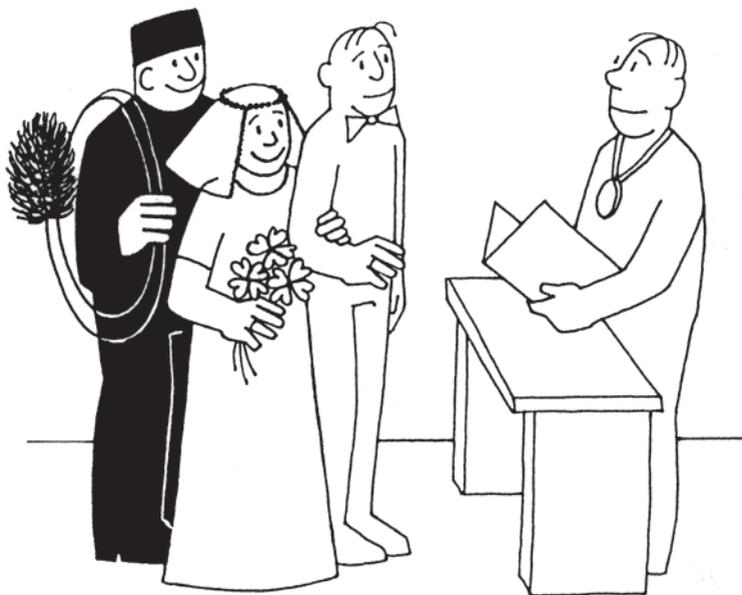
Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Tajemství manželství

„Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“ 1 Moj 2,24

V 1. kapitole první knihy Bible ukazuje Mojžiš v širokém pohledu celý dopad stvořitelského Božího činu. Celé stvoření nese Boží podpis - sobotu.

I v 2. kapitole autor zabírá Boží stvořitelský čin, ale tentokrát ve zúženém záběru stvoření člověka, muže, a potom stvoření ženy.

Třetím snímkem je svatební fotografie s Božím vyjádřením o právě ustavené instituci manželství: "Muž opustí svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem." To je základní formulace pro pochopení podmínek šťastného manželství, jak se vyjadřuje Stvořitel.

Neděle

1 Moj 3,6-18

S jakými problémy se setkali Adam a Eva hned poté, co se zřekli Boha Stvořitele?

Had, manželství a rodina

Když chceme pochopit zhoubný vliv hadova svodu na dvojici v ráji, musíme si připomenout ještě další symbolický aspekt hada. Ve starém panteizmu kult hada spojen s kultem sexu.

1. Had má být symbolem ochránce domova a božstvem rodiny. Had-nepřítel z ráje však zasévá první roztržku mezi Adama a Evu. První manželé mají vědomí viny a cítí hanbu za to, že jsou nazí (1 Moj 3,9-13). Ale to až poté, co poslechli hada.
2. V různých pohanských kultech bývá had také symbolem plodnosti a mateřství. Ve skutečnosti Eva poznala, že důsledkem poslechnutí hada jsou také právě porodní bolesti (1 Moj 3,16).
3. Had někdy symbolizuje sex. Dalším důsledkem podlehnutí hadova svodu je skutečnost, že Evina touha se mění ve frustraci nenaplněného ženství, protože „on nad ní bude vládnout“ (1 Moj 3,16).
4. Had slíbil Evě nesmrtelnost a rozvoj inteligence až k sebezbožštění. Skutečnost je ale jiná než hadovy podvodné sliby. Člověk pracuje, „dokud se nenavráťí do země, z níž je vzat. Prach je a v prach se navráťí“ (1 Moj 3,19).

K zamyšlení

- ♦ **Co se ti zdá největším problémem prvních manželů, s kterým se setkali po uposlechnutí hada?**

1 Moj 1,26-28

Co vše vyplývá ze skutečnosti, že muž a ženy byli stvoření k Božímu obrazu.

Člověk je Boží obraz, ale ne Bůh

Člověk nemá božskou podstatu (jak to špatně říkal had), ale Bůh mu dal zvláštní dar, aby totiž byl k jeho obrazu, aby mu byl podobný. Co to je Boží obraz v člověku?

1. Bůh je osobní bytost. I člověk byl obdarován osobností, má vůli, schopnost tovit, má svobodu a je zodpovědný,
2. Bůh je Stvořitel a plodí bytosti ke svému obrazu. Dvojici muže a ženy dal dar sexuality a úžasný dar plodit syny a dcery (1 Moj 1,28).
3. Bůh je láska. I lidé dostávají skrze Ducha svatého sílu milovat (Řím5,5). V manželství se tak může uskutečnit úžasně setkání těla, srdce a ducha.
4. Bůh je „Slovo“ (Jan 1,1). Je svrchovanou bytostí, která se sdílí a komunikuje, sděluje a naslouchá. I člověk má schopnosti žít s jinými a pro jiné, sdílet si, naslouchat...

K zamyšlení

- ◆ **Která rys Božího obrazu v člověku se ti zdá nejdůležitější pro jednotu a harmonii manželů?**

Úterý

1 Moj 2,18-25

Proč „není dobré“ podle vyjádření samého Boha, „aby člověk byl sám“?

Tři podmínky

Bůh stvořil muži ženu, pomoc jemu rovnou, protože i ona byla k Božímu obrazu. Hospodin stanovil, že šťastné manželství má podmínky, které předcházejí harmonickému sexuálnímu životu, harmonii a jednotě:

1. muž opustí otce a matku,
2. přilne ke své ženě,
3. oba se stanou jedním tělem.

Aby mohli být stále bytostmi Bohem stvořenými k jeho obrazu, měli Adam a Eva přijímat ovoce ze stromu života. Když se však rozhodli pro opak - být jako Bůh, ale bez Boha, poznali, že jsou nazí, bez Boha, ochuzeni o svatost a sami.

Čti 1 Moj 3,7. Když Adam zhřešil, zdálo se mu nejdřív, že vstupuje do vyššího stupně bytí. Brzy ho ale naplnil strach. Láska a mír zmizely a oba naplnil pocit prohřešení, měli pocit, že mají obnaženou duši.

Ve zprávě o životě v ráji před hříchem se uvádí, že nahota nepřinášela stud. Tak tomu bylo, dokud měl člověk Boží lásku a dokud schopnost milovat využíval pro radost druhého.

K zamyšlení

- ◆ Naplnění a radost ze sexuálního života je důsledkem, „třešničkou na dortu“, výsledkem naplnění tří podmínek.

1 Moj 2,24

Jak rozumíš první podmínce naplnění manželství?

Opustit svého otce a matku

Muž a žena mají vstoupit do manželství jako dospělí, zralí lidé. Říkáme, že

1. s partnerem nemám jednat jako rodič, tedy ne autoritativně, nikdy nechťit být jeho svědomím, nevnucovat ani nepodsouvat mu rozhodnutí, která má udělat;
2. s partnerem nemám jednat jako dítě s rodičem, můj vztah k němu nemá být pouze emocionální, nemá to být nikdy citové vydírání ani vynucování jeho nepřiměřené péče;
3. s partnerem jednám jako dospělý s dospělým, rozumně komunikujeme, nejsme jeden pro druhého konečnou autoritu. Nejsme na sobě závislí jako děti. Jen když člověk ví, že je Božím dítětem, jedná i s druhými jako s těmi, které Bůh také miluje. Může si jich vážit „jako sebe samého“. Opustit otce a matku znamená nebýt závislý a nerozhodný jako dítě, ale jako zodpovědný být sám sebou a v lásce se umět darovat.

K zamyšlení

- ♦ **Jaké důsledky mají v praxi jednotlivé typy chování (viz výše)? Jak mohou mít opravdu rád svého partnera a přitom respektovat jeho svědomí a odpovědnost?**

Čtvrtek

Ef 5,22.23

Co znamená „přilnout k“? Jak přilnout, a nebyť přitom nezdravě závislý?

Přilnout k druhému

Zralý, zodpovědný a věrný muž je schopen projevit iniciativu, aby se setkal s ženou, a je schopen k této ženě přilnout. Je to druhá podmínka hodnotného manželství.

Když apoštol Pavel mluví o muži jako o hlavě ženy, používá slovo kephale, což označuje také vojáka, který v bitvě vede, jde napřed a je první v boji. Apoštol chce tedy říct, že muž není šéfem ani nadřazeným ženy, ale hlídkou vyslanou napřed, tím, kdo razí cestu, kdo bere větší rizika a vede za sebou ženu a rodinu k vítězství. V tom smyslu měl být Adam „čelem“, měl být „první v boji“.

Muž má být tím, kdo připravuje ženě vhodné podmínky, aby mohla splnit své poslání ženy. Příkladem mu má být vztah Krista k církvi. On je Pánem, který miluje, slouží a zachraňuje.

Základní princip manželské shody a naplnění manželství tedy zní, že muž má právo a povinnost být „hlavou“ ženy, až když sám je nejdříve poddán Kristu.

K zamyšlení

- ♦ Jak bys vysvětlil, že Kristus je „hlavou“ církve? Co z toho vyplývá pro vztahy mezi mužem a ženou, kteří jsou křesťany?

Přísl 31,10-31

***Jaké jsou vztahy mezi touto ženou a jejím manželem?
V čem je tato statečná žena „moderní“?***

Stanou se jedním tělem

Manželé vedení nesourodivými silami těžko hledají jednotu. Z takového „dueta“ se snadno stane „duel“. Být jedno tělo znamená především žít pro stejný účel, mít stejný životní projekt, dívat se, jak říká St-Exupéry, stejným směrem.

Na lásku zralého, samostatného muže může odpovídat zralá žena, které záleží na dobru jejího manžela. Každý z nich odpovídá na čekání a touhu druhého, aby se mohli stát „jedním tělem“, jedním v různosti. Nevstupujeme do manželství proto, abychom byli šťastní, ale aby byl šťastný ten druhý. Z toho pak může vyplývat naše štěstí.

To se může stát, když

a) jasně víme, co každý člověk potřebuje (jistotu, lásku, ocenění, pochopení, naplnění fyziologických potřeb, krásu...);

b) poznáváme konkrétní potřeby svého partnera a jak se jeho potřeby projevují úměrně jeho založení, temperamentu... Každý z manželů se stává bližním toho druhého.

K zamyšlení

- ◆ **Jak můžeš poznat, že ten, s kým chodíš, je zralý člověk, aniž bys s ním žil v manželství na zkoušku?**

Uložit

- 1 Moj 2,24.25 uvádí tři podmínky harmonického manželství:
 - + muž i žena jsou zralí – schopni dostat různým odpovědnostem manželského i rodinného života;
 - + jeden k druhému má stálý citový vztah;
 - + tělo, srdce i duch obou manželů společně sledují jeden životní směr a cíl, přičemž vzájemně respektují svědomí a osobnost druhého.

Tato tajemství zjevil Bůh lidem proto, aby mohli v manželství vítězit nad sobectvím, samotou, hořkostí a vzpourou.

- Toto velké tajemství (Ef 5,31.32) se může stát jen tehdy, když je důsledkem setkání s nebeským Otcem. Jen on může svým Duchem vytvořit v každém z manželů svůj obraz.

Adam a Eva ten obraz odhodili, protože dali přednost řešení hada-nepřítele. Přestali spoléhat na zdroj života, na Boha.

Tím, že lidstvo na počátku odmítlo sytit se ze stromu života, zbavilo se Boží slávy (Řím 3,23) i toho, co tvoří slávu člověka - přítomnost Ducha svatého. Tak lidé zůstali sami, s nahým tělem a obnaženou, raněnou duší.

Otázky k diskuzi

1. Jak Bůh může žádat, aby muž opustil otce a matku, když v 5. přikázání požaduje, abychom je ctili?
2. Proč Bůh vyzývá Abrahama, aby opustil svou zemi, rodinu a domov svého otce a šel do země, kterou mu ukáže? (1 Moj 12,1)
3. Proč se stále více mladých lidí bojí „přilnout k druhému“ manželstvím?
4. Jak se mohou stát dva „jedním tělem“, když mají rozdílné temperamenty, kulturu...?
5. Pastor Walter Trobisch řekl mladému zasnoubenému páru: „Nemůžete si být jisti svou láskou, pokud jste se ještě o nic nepřeli.“ Vysvětlí to.
6. Co lze dělat, když partner, který žije v manželství jako „dospělý“, je už unaven, protože musí stále toho druhého „nosit na rukou jako dítě“ jako otec nebo matka?
7. Jak mohou lidé uplatnit v manželství výzvu apoštola: „Každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu.“ (Fil 2,4)
8. Vysvětlíte africké přísloví: „Banán nedozraje rychleji, když ho budeš mačkat. Tak ho jenom rozmačkáš.“
9. Jak rozumíš rčení: „Když chceš mít šťastné manželství, nezáleží tolik na tom, jestli si vezmeš toho, koho miluješ, ale jestli miluješ toho, koho sis vzala.“

Hřích v Edenu – neúspěch manželství

*„Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života,
jak jste jej přejali od otců, nebyli vykoupeni
pomíjitelnými věcmi...“ 1 Petr 1,18*

12

Rozeberme v tomto týdnu neúspěch prvních manželů v Edenu. Postupně chceme tak najít hlavní příčiny problémů a neúspěchů ve vztazích mezi manžely.

Neseme v sobě bolest z Edenu. Mnoho se ale mění, pokud respektujeme v moci Božího Ducha Boží principy, které platí pro manželství, a pokud si připomínáme, že Kristus nás už vykoupil.

Neděle

1 Moj 2,17

Co Bůh zakázal?

Ignorovali Boží vůli

Srovnej 1 Moj 2,17 a 3,3. Jak zněl Boží zákaz?

Potřeba vědět a rozumět je jednou z nejdůležitějších potřeb člověka. Bůh chce, aby člověk stále více poznával, a zpřístupňuje mu moudrost a vědění.

Přesto had zve Evu, aby pronikla do říše poznání a vědění. Ponižuje Boha, který jí nedovolí jíst z každého stromu. Obviňuje Boha z nepravdy: On ví, že je to jinak, že nezemřete. Nepřítel vlastně říká, že Bůh zakazuje přemýšlet, že nepřipustí pokrok. Proto zve Evu, aby neváhala a poznala to pravé.

K zamyšlení

- ♦ „Eva opravdu uvěřila satanovým slovům... Zapochybovala o Božích slovech a to ji vedlo k pádu. Na posledním soudu nebudou lidé zatraceni za to, že uvěřili lži, ale budou potrestáni za to, že nevěřili pravdě, že nedbali poučení, co je pravda. Neposlechnout Boha znamená vždy ztrátu, i když satan tvrdí opak. Musíme celým srdcem usilovat o poznání, co je pravda. Všechna Boží naučení z jeho vůle zaznamenaná v Písmu svatém, nás mají poučit a varovat. Byla nám dána, aby nás chránila před klamem. Když jich nedbáme, vede nás to ke zkáze. Co odporuje Božímu slovu, jistě pochází od satana.“ (EWG, PP, 29.30)

1 Moj 2,23

**Která Adamova slova máme poprvé zaznamenaná v Bibli?
V jaké pozici je Eva před Adamem při tomto prvním setkání?**

Adam to vzdal

V příběhu pádu člověka do hříchu nás překvapí Adamovo chování, jeho mlčení a pasivita. Bůh mu vyčítá, že poslechl hlas své ženy, že to vzdal a nechal Evu samu rozhodnout o vlastní budoucnosti, o budoucnosti manželů a tím i lidského rodu.

Adam se mohl o vše dělit s Evou. Jí ukazoval krásy ráje, spolu se setkávali s Bohem. Bylo kost z jeho kostí a tělo z jeho těla, byla vzata z něj.

V rozhodující chvíli ji však Adam nechal, aby rozhodla za něho, bez něho, bez Boha. Snad se s ní ztotožnil natolik, že přestal být sám sebou. V tu chvíli nebyl její „hlavou“, která vede a chrání.

K zamyšlení

- ◆ Co vše měl Adam chránit? Čti 1 Moj 2,15
- ◆ Co má chránit dnešní manžel a otec?

Úterý

1 Moj 3,6

Jak bychom si přáli, aby Eva byla reagovala?

Autoritativní žena?

Překvapuje nás Adamovo mlčení a pasivita. Zrovna tak nás zaráží nezávislost a autorita Evy. Eva polemizuje s Božím zákazem. Adam není přítomen a nepůjde tedy první do boje, jak by muž měl.

V rozhodující chvíli nebyli spolu. Jejich společný smysl života se ztratil. Jsou právě teď tak křehcí!

Když je Adam zase zde, Eva se mu snaží vlastně vnutit hadovu filozofii. Je to od ní velmi autoritativní postoj. Kde byl v tu chvíli respekt ke svobodě a důstojnosti jejího manžela?

V tu chvíli ho neviděla jako toho, který nese Boží obraz. V tu chvíli to byl jen JEJÍ manžel, manipulovatelný, podřízený.

K zamyšlení

- ◆ Uved' několik typů problémů, které mohou narušit jednotu manželů a vést k tomu, že jeden nebo druhý říká jen „já“ a už neříkají „my“.

Ef 5,33

Jak má dnes žena respektovat manžela a jak má muž milovat svou manželku?

Selhání komunikace

Tam, kde manželé nekomunikují, manželství selhává. V případě nebezpečí, když hrozí pokušení, neudělají společně analýzu, neobracejí se spolu k Bohu, aby pochopili zrádnost nepřítelů.

To se stalo v Edenu. Adam a Eva nejednali ve chvíli pokušení jako lidé stvoření Božím stvořitelem slovem. Neobrátili se společně na Boha. Eva zřejmě spíše hájila hadovy postoje.

Ve chvíli nebezpečí jednal každý autonomně, egocentricky, ne jako „jedno tělo“. Satan dostal přednost před Adamem. Eva se nestarala o Adamův postoj, nevníkala jeho strach o ni. A Adam se prostě podřídil.

Člověku je určeno komunikovat, sdílet se, žít s jinými lidmi. A to vyžaduje respekt druhého. V krizové situaci v Edenu takto spolu první manželé nekomunikovali.

K zamyšlení

♦ **Jak bys popsal komunikaci svých rodičů?**

- jak si slovy vyjadřují lásku,
- jak společně postupují při řešení obtížných situací,
- jak se smiřují?

Čtvrtek

1 Moj 3,12

**Co cítil Adam v tu chvíli vůči Evě a co vůči Bohu? Proč?
(v. 10)**

Trhlina v lásce

Evu svedl lstivý nepřítel. I Adam zhřešil; poslouchal více hlas své ženy než Boží příkaz (1 Moj 3,17a). Vzdálil se Bohu, aby nepřišel o Evu. Ale ztratil vše.

Kvůli hříchu ztratilo lidstvo Boží slávu (Řím 3,23). Když později Mojžíš chtěl vidět Boží slávu, Pán Bůh mu to umožnil (2 Moj 33,18). Boží sláva spočívá v jeho charakteru lásky a dobroty.

Tím, že se člověk zřekl Boha a přiklonil se k „pánu tohoto světa“, k nepříteli-hadovi, vznikla mezi Bohem a člověkem trhlina. Člověk už nemůže čerpat z Boží lásky a dobroty tak jako dříve, nemá Boží slávu. Trhlina mezi Bohem lásky a člověkem je i trhlinou v lásce mezi mužem a ženou.

Důsledkem jeho strach, sebeospravedlňování, dominantní chování, útěk... Poselství Genese pro mládež je jasné: Boží instituce manželství může prospívat jen v přítomnosti Boží slávy. Tato sláva musí být kolem nás i v nás. Je to nepodmíněná Boží láska, skrze kterou byl člověk stvořen k Božímu obrazu.

K zamyšlení

- ♦ Jak se projevuje postoj nadřazenosti muže nad ženou? (1 Moj 3,16)

2 Kor 11,3

V čem se, podle apoštola Pavla, hříchem změnila mysl člověka?

Zlořečený had

Protože had svedl lidstvo. Proto ztratí svá křídla, bude se plazit po zemi a žrát prach. Je to úděl podobný údělu lidstva - člověk se vrací do prachu země. Nepřítel se jednou definitivně vrátí do prachu nicoty.

Had není božstvem, které má být uctíváno. Podvodně se vydával za vyššího, než je, nabízel, co nabídnout nemohl. Nabízel člověku věčný život, ale ve skutečnosti to byla smrt.

I země byla zlořečena. Přirozeně bude rodit jen trní a bodláky.

Přišel ovšem jiný, který vzal na sebe zlořečenství hříchu. Nechal se přibít na kříž a vsadit si korunu právě z toho trní, které zrodila zlořečená země. Na kříž sám na sobě vnesl zlořečenství hříchu, aby nás osvobodil od zlořečení.

K zamyšlení

- ◆ Kolikrát mluví Bůh o smrti v 1 Moj 3,14-10?
- ◆ Proč jen o smrti, když had smrt popíral a nabízel věčný život?

Uložit

Adam a Eva zaprodali lidstvo, když se vzdálii principům, které Bůh stanovil pro štěstí člověka jako jedince i jako manželů:

- pochybovali o jasně vyjádřené Boží vůli a podmínkách života,
- jako muž a žena nevystupovali už jako sobě rovní,
- nebyli už před Bohem jedno, ztratili společný cíl,
- nedbali na společnou komunikaci, na sdílení a naslouchání v manželství,
- muž má sklon pohrdat ženou a žena se snaží nebýt podrobená, ale místo toho se staví do nadřazené pozice.

Protože se Boží nepřítel-had postavil do čela lidstva, Bůh ho odsoudil. Bude mu rozdracena hlava - Kristovou smrtí na kříží a potom ho Bůh srazí pod nohy církve (Řím 16,20).

Otázky k diskuzi

1. Může dnes ještě Boží nepřítel podvést člověka ve věci života a smrti?
2. Jak může křesťanský manželský pár podle Kristových slov být na světě a přece ne ze světa? Jak může mít v dohledu „zakázané ovoce“ naší civilizace, a přece se jím neživit?
3. Z čeho my dnes poznáváme Boží vůli? Je to pro nás životně důležité nebo ne? Jak doložíte svou odpověď z Bible?
4. Jakou roli hraje modlitba a čtení Bible v poznávání Boží vůle?
5. Jak poznáte pravou a nepravou emancipaci ženy?
6. Podle čeho poznáte, že manželé spolu dobře komunikují?
7. Uveď konkrétní příklad, jak se rozvíjí a jaké má důsledky klasický pocit viny (agrese a deprese vůči druhému, deprese vůči agresorovi...).

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:

Nahý – a nestydět se

„Já jsem svého milého, on dychtí jen po mě.“ Pís 7,11

13

Proč má sexualita tak silný vliv na celou lidskou bytost? Existuje vztah příčiny a následku mezi kultem sexu a pádem první dvojice? Jak se dá žít v manželství plným životem a přitom podle Boží vůle?

Neděle

1 Moj 3,7

Má hřích prvních lidí vliv na lidskou sexualitu?

Neúspěch v intimním životě

Panteistické vnímání (že vše je božské, ale Bůh jako osoba neexistuje) vede člověka k egocentrismu. Učí, že všechny síly v něm (tedy i sexuální) mají božskou přirozenost. Na tom je postaven kult sexu, například svatá prostituce ve starověkých civilizacích. Odkud pochází tato deviace jedněch z nejkrásnějších schopností člověka: moci milovat a dávat život?

Je zajímavé, že hebrejské slovo *arom* - nahota (1 Moj 2,25) je použito těsně před popisem hada (1 Moj 3,1), který je *arum* - lstivý, chytrý.

Než se lidé zřekli Boha, nestyděli se, že jsou nazí. Hád ovšem chtěl zničit dary, které Bůh dal člověku, a šel na to chytře. Rád znehodnocuje to nejlepší, co Bůh stvořil a dal (dar manželství, dar soboty, dar hudby...). Strach a pocit viny souvisely s tím, že se od člověka vzdálila Boží sláva, když se zřekl Boha a uvěřil hadu. Před hříchem dal Bůh dva důležité příkazy:

1. „Plodte a množte se...“ (1 Moj 1,28)
2. Muž a žena se „stanou jedním tělem“. (1 Moj 2,24)

A nepříteli se daří právě tato dvě velká určení člověka pokřivit a znehodnotit.

K zamyšlení

- ♦ Přečti si alespoň několik veršů z Písně písní. I ve světě hříchu zůstávají stopy krásné lásky mezi mužem a ženou k lásky k Bohu.

1 Král 11,1-6; Job 31,1

Jaké slabosti podléhal Šalomoun? Jak se s ní vyrovnával Jób?

Žena jako božstvo pro muže

Adam prožil s Evou chvíle tak šťastné, jaké nepoznali žádní jiné lidé. Jejich intimní vztahy se naplňovaly a oni měli čistá srdce i těla.

Když se měl Adam rozhodnout, zda bude žít bez Evy, která zhřešila, byl ochoten raději ztratit Boha než Evu. Když poslechl hlas své ženy, udělal ze své ženy nejpreferovanější bytost. Přesto ji po chvíli před Bohem obvinil. I dnes je muž často na ženě závislý a přesto ji obviňuje nebo až ponižuje. Mnoho mužů má vůči ženě vlastnický, dominantní vztah.

Lidská sexualita už není především dáváním sebe sama druhému, ale je ovládána zcestnou, sobeckou touhou.

Vzhledem k různým nesprávným pochopením biblického textu musíme však jasně říct, že první hřích nespočíval v pohlavním aktu.

„Nečistota“ je to, co se vydává za lásku, ale je to sobectví. Tedy i sexuální touha zaměřená jen na uspokojení mých potřeb, nebo intimní život s tím, kdo je již takto spojen s někým jiným.

K zamyšlení

- ♦ Touha po druhém je nečistá, když je tato velká síla odkloněna od respektu k Bohu a k druhému jen k sebeuspokojení.

Úterý

1 Tim 2,12-14

Eva jednala autoritativně vůči svému manželovi. Chyběla jí víra, láska nebo svatost?

Manipulující žena

V knize Patriarchové a proroci čteme, že poté, co Eva uposlechla hada, snažila se získat Adama na svou stranu, a proto byla ještě milejší. Využila citový vztah svého manžela, aby udělal to, co nyní považovala za výhodné.

Na chování Evy, která si zahrává s city svého muže, odpovídá Adam, který chce Evu vlastnit, strachem, že by ztratil předmět své lásky. A tak zde stojí muž, jehož city zmanipulovala žena, protože se bál neštěstí žít bez ní.

I dnes platí, že každý z partnerů má respektovat svobodu a odpovědnost druhého. Jinak by ani nešlo o vztah lásky. Přesto se muž má učit vnímat ženu jako jinou než je on a respektovat ji jako takovou. Má například vědět, že žena touží nejdříve po projevech něhy a potřebuje jistotu citového vztahu dříve, než dojde ke spojení tělesnému.

K zamyšlení

- ♦ Čím a jak asi upoutá věřící dívka chlapce?

1 Moj 3,16b.21

S jakými problémy se setkává žena ve vztahu k muži?

Dominantní a násilný muž

Pán Bůh konstatuje smutnou situaci budoucích Ev, které budou často hluboce neuspokojeny jako ženy. Adamovi synové nebudou mít dost pochopení pro vnímavost a citlivost ženy. „Budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout,“ konstatuje Stvořitel hluboce zarmoucený nad budoucím trápením Evy a jejich dcer.

Bůh vidí dopředu, že muž-Adam, kterého ovlivnila žena-Eva, bude nad ženou vládnout. Nebude to ale ta „hlava, která jde odvážně napřed, chrání a pomáhá.

Muž i žena budou teď vlastně nazí, křehcí a zranitelní. Bůh však bude reagovat. Přikryje jejich duchovní, citovou i tělesnou nahotu. Použije kůži z beránka. A tak se v Edenu konala první oběť zvířete, která předpovídala velkou oběť Beránka, obětovaného za kříž, kde měl z lidí sejmout zlořečení jejich sobectví.

Bůh přikryl svedené lidstvo svou milostí a všechny naše fíkové listy, naše lidské snahy, prohlásil za nedostatečné. Lidské řešení nemůže zakrýt nahotu Ducha, odmítnutí Boží lásky.

K zamyšlení

- ♦ Čti 1 Kor 10,31.32. Jak můžeme dělat vše pro Boží slávu? Může být intimní manželský život k Boží slávě?

13

Čtvrtek

Řím 4,11

Co znamená obřízka? Čím je nahrazena v křesťanské církvi?

Znamení

Když se Adam svobodně rozhodl, že dá přednost Evě před Bohem, postavil mezi sebe a Boha překážku svého sobectví. Také nesobecká láska mezi ním a Evou dostala velmi vážnou trhlinu a vlastnický přístup znehodnotil jeho vznešenou touhu po Evě.

Bůh může člověku zase darovat nezištnou lásku. Je to jeho odpověď na náš čin víry. Ve Starém zákoně byla znamením takové obnovy obřízka. Abrahamovi potomci jí vyjadřovali svou příslušnost Bohu Stvořiteli. A jaký měla výchovný dopad? Byla znamením spravedlnosti, kterou přijímáme vírou. Tato spravedlnost je vlastně sám Boží charakter, je to jeho nesobecká, láska-agapé, nepodmíněná láska, výlučně určená pro štěstí druhého (Kor 13,4-7).

Pro Izraelitu měla obřízka dvojí význam. Představovala obřezání srdce a ucha (Skut 7,51); posvěcení toho nejnítěnějšího (srdce) i toho, co nás spojuje s druhými - možnosti naslouchat (uši). Díky takové proměně se člověk může znovu stát Božím obrazem. V křesťanské církvi je tato obnova představena křtem.

K zamyšlení

- ◆ Čti 5 Moj 30,6; 10,16, Jer 4,3,4. Jakou duchovní skutečnost vyjadřuje obřízka a později křest?
- ◆ Jak to, že můžeme křtem vstoupit do nového života? Řím 6,4.

Mat 20,28; Luk 22,19

Jak projevil Kristus nesobeckou lásku vůči své nevěstě - církvi, tedy lidem, kteří budou jeho lásku vnímat a reagovat na ní?

Bud' požehnán tvůj zdroj!

Tam, kde Bůh proměňuje sobecké vztahy v nesobeckou lásku, začíná nebe na zemi. To se přece říká o dobrém manželství nebo o funkční rodině. Sobectví, které je opakem lásky, nese s sebou všechny další hříchy. Je nezákonné, protože láska je naplnění zákonitostí vesmíru. V manželství a v rodině, kde se člověk otevírá zdroji Boží lásky, sám se také učí milovat a dávat. Čti Přísl 5,18-23. Tento text ukazuje na sedm hlavních podmínek harmonického manželského života, kde není pocit viny, jaký vnikl mezi Adama a Evu.

1. Intimní vztah mezi mužem a ženou, který daroval Stvořitel, přináší radost. To, co kazí vzájemné obohacování, brání, aby se dva stali jedním tělem.
2. Sexuální vztah předpokládá vzájemnou věrnost, stále hlubší objevování „ženy svého mládí“.
3. Do důvěrného vztahu mezi manžely patří také poezie. „Gazele se podobá můj milý nebo kolouškovi...“ (Pís 2,9) „Raduj se z milované laně, líbezná srny.“ Tento vztah zahrnuje všechny rozměry lidské bytosti: tělo, duši a ducha.
4. Milostný vztah se rozvíjí v čase. Je třeba o něho pečovat.
5. K intimnímu kontaktu je třeba znát lidské tělo a rozumět mu.
6. Pohlavní styk, kterému Bůh žehná, se uskutečňuje před Božíma očima. Vše má být k Boží slávě.
7. Nejhlubší vyjádření lásky mezi mužem a ženou je krásné, když je lidská touha posvěcená přítomností Božího ducha a člověk nesobecky dává.

13

K zamyšlení

- ◆ Přečti si 1 Kor 7,4.5 a 1 Petr 2,7.8.
- ◆ Potom přemýšlej o následujícím citátu. „Modlitební život prohlubuje milostné vztahy manželů. Pohlavní styk bez lásky může být překážkou v modlitebním životě.“

Uložit

- I když se Eva dala svést hadem a sama svedla i Adama, Bůh neopustil lidstvo, které zůstalo bez pravé nesobecké lásky. Připravil lidem oděv, aby nebyli nazí a aby dále chránil i jejich křehké, raněné, obnažené nitro.
- Harmonický sexuální život může být prožíván k Boží slávě. Je takový tehdy, když respektujeme podmínky, které dal Bůh:
 - . psychická a duchovní zralost každého partnera,
 - . schopnost přilnout k druhému,
 - . stejný životní cíl.
- Bůh žádá člověka, aby křtem (antitypem obřizky) nechal posvětit svůj život. Tak se stává bytostí, která je schopna milovat svého partnera a žít s ním bez hanby, protože zdroj lásky, touha člověka, je posvěcená.
- „Dar sebe sama jediný odůvodňuje bytí.“ Právě manželé a rodiče mají nejvíce možností učit se obětujícím se, nesobeckému vztahu. Jen tak se nachází pravé určení člověka. Je to zapojení se do řádu vesmíru, kde vládne nesobecká láska.

Otázky k diskuzi

1. Čtete Ef 5,27. Řekněte, jak se může důvěrný vztah mezi manžely oprostit o touhu vlastnit, od nadřazenosti a využívání druhého a být k Boží oslavě?
2. Jak vysvětlíte verše 1 Kor 7,3.4, kde se říká, že žena nemá své tělo pro sebe, ale pro muže a naopak?
3. Co můžete říct k portrétu nerozumného mladého muže z Přísl 7,1-23?

Pro mně nové:

Neporozuměl jsem:

Moje rozhodnutí:
